

EURO LIBER

Ako bi se način na koji živiš svoj život kao kršćanin mogao objasniti mjereno tobom, što je to što imaš ponuditi svom prvom susjedu? Način na koji on živi svoj život može se objasniti mjereno njim i, što se njega tiče, ti si „religiozan“ a on nije! Možda je kršćanstvo tvoj hobi, ali nije njegov, i ne postoji ništa u načinu na koji ti to činiš, što bi mu se činilo vrijednim pažnje. Nema ničeg u vezi tebe što ga potiče da se zapita, i ničeg vrijednog hvale u vezi čega se i sam ne osjeća jednako sposobnim, bez neugodnosti prihvaćanja kršćanstva.

– Major Ian Thomas

William MacDonald

***Život iznad
prosjeaka***
herojsko prikazivanje kristolikosti

EURO LIBER

GOSPEL FOLIO PRESS

304 Killaly St. West, Port Colborne, ON L3K 6A6

Available in the UK from JOHN RITCHIE LTD.

40 Beansburn, Kilmarnock, Scotland

LIVING ABOVE THE AVERAGE

Copyright, 2001

William MacDonald

All rights reserved

Sva prava pridržana

Ukoliko nije drukčije naznačeno, navodi iz Svetoga pisma uzeti su iz Biblije u izdanju Kršćanske sadašnjosti, Zagreb 1999. god., u prijevodu dr. Antuna Sovića, Silvija Grubišića, Filiberta Gassa i dr. Ljudevita Rupčića.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U SPLITU
UDK 241.1
MACDONALD, William
Život iznad prosjeka : herojsko
prikazivanje kristolikosti / William
MacDonald. - Split : Euroliber, 2015.
Prijevod djela: Living above the average. - Bibliografija.
ISBN 978-953-6423-40-8
I. Moralna teologija -- Društvo
160305095

Copyright za hrvatsko izdanje:

Euroliber d.o.o.,

Izdavač

Euroliber d.o.o.

Petrova 10, 21000 Split, 021/782-530

mail@euroliber.info

Naklada 500 kom.

Urednik: Christoph Krumm

Prijevod: Aleksandra Striković

Lektura: Svjetlana Brezo, Gordana Pavlović

Dizajn naslovnice: Dieter Otten

Prijelom teksta: Christoph Krumm

Tiskano: 2016.

Sadržaj

Što bi Isus učinio?.....	7
Božji prijatelj	11
Apostol ljubavi.....	13
Mir u žalosti	19
Cijena poslušnosti	21
Skrušenost koja pobjeđuje	24
Nijedna služba nije previše ponižavajuća	27
Sin Škotske koji je svoju zemlju učinio ponosnom.....	29
General koji se ponizio	35
U bolesti i zdravlju.....	37
Moj kapetan	40
Prijatelj odbačenih	44
Uzvratanje ljubavi za mržnju	46
On je okrenuo i drugi obraz	49
Najtoplija vatra	51
Ljubite svoje neprijatelje	53
Divno je praštati.....	56
Gdje je oporuka.....	58
Podnošenje sramote i pljuvanja	61
Židovski trgovac starudijom	63

Carevi gladijatori	64
Prva zapovijed i obećanje	67
Bog koji voli	69
Nevjerojatna milost.....	74
On je volio siromašne	77
Bosonog u crkvi	80
Oboreni nad Amazonom	82
Louise i vozač sanitarnog kamiona.....	86
Ponestalo bi vremena da se sve to ispriča.....	90
Život iznad prosjeka.....	96
Bilješke	98

Što bi Isus učinio?

Nakon noći provedene u molitvi na gori, Isus je izabrao dvanaest učenika. Nazvao ih je apostoli jer će ih poslati u svijet da šire evanđelje. Riječ apostol znači „onaj koji je poslan“.

Kad su sišli s gore, Isus ih je počeo obučavati za službu. Prvo se pozabavio njihovim načinom života. Trebat će živjeti požrtvovano, ozbiljno shvaćati svoj poziv, neće biti popularni i bit će progonjeni radi njega.

A onda im je objasnio kako se trebaju ponašati.

„A vama koji me slušate kažem: Ljubite svoje neprijatelje! Činite dobro onima koji vas mrze! Blagoslivljajte one koji vas proklinju! Molite za one koji vas ogovaraju! Uudara li te tko po jednom obrazu, pružaj mu i drugi! Tko ti uzima ogrtač, ne brani mu ni košulje! Tko ti god ište, daji mu! A od onoga koji uzima tvoje ne traži to nazad! Kako želite da vama čine ljudi, tako činite i vi njima. Ako ljubite one koji vas ljube, kakvu nagradu zaslužujete? I grešnici ljube one koji njih ljube. I ako dobro činite onima koji vama dobro čine, kakva će vam biti nagrada? I grešnici čine to isto. Ako pozajmljujete onima od kojih se nadate da ćete natrag primiti, kakva će vam biti nagrada? I grešnici pozajmljuju grešnicima da jednako nazad prime.“

„Nego, ljubite svoje neprijatelje, činite dobro i pozajmljujte, a da ništa ne očekujete natrag! Tako će vaša plaća biti velika, i bit ćete sinovi Previšnjega,

*jer je on dobar prema nezahvalnima i zlima. Budi-
te milosrdni kao što je milosrdan Otac vaš!*“ (Luka
6,27-36).

Kakva je tvoja reakcija na ove zapovijedi? Kažeš li:
„Da, to je ono što vjerujem i što mi kršćani činimo.“
Ako misliš, ako zaista misliš da svi mi živimo na takav
način, predlažem ti da ponovno pročitaš ovaj odlomak
i zaprepastiš se onim što kaže.

Ono što Gospodin ovdje naučava je nadzemaljski
način života. To je ponašanje koje nije prirodno i način
je života koji se uzdiže iznad krvi i tijela – to je život na
višoj razini. Isus insistira da moj život mora biti druk-
čiji od života ljudi oko mene. Ako se ne razlikujem, go-
vorim im: „Ne bojte se. Ja sam isti kao vi.“ Ako nema
razlike, zašto bi te slušali kad im navješćuješ istinu o
Kristu? Upravo je ta razlika važna. To je život iznad
prosjeka.

Ako, s druge strane, oni vide veliku razliku između
mog i njihovog života, bit će skloniji potražiti razlog
za to i na taj način mi otvoriti vrata da im posvjedočim
evanđelje. Major Ian Thomas, osnivač kršćanske udru-
ge *Torchbearers*, kaže:

*Tek kad kvaliteta tvog života zbuni tvoje bližnje,
moguće je da ćeš ih impresionirati. Tad će postati
očito da život kojim živiš nije samo vrijedan hvale
već da je iznad svakog ljudskog objašnjenja; da je
takav način života nemoguće oponašati i, ma koli-
ko oni to slabo razumjeli, bit će im jasno da je tvoj
život samo i jedino posljedica Božje sposobnosti da
prikaže sebe u tebi.*

Ukratko, ovo znači da ljudi u tvom okruženju moraju biti uvjereni da je Gospodin Isus Krist o kojemu govoriš, suštinski sastojak života koji živiš.¹

Nekršćani često čine velika djela heroizma. Doniraju bubrege oboljelima od nefritisa. Izvanredno se brinu o starim roditeljima. Daju velikodušne priloge u dobrotvorne svrhe. Ali mi smo pozvani da nadmašimo ono što je normalno za nespasene.

Imajući ovo u vidu, moramo dodati da nema jamstva da će nespaseni biti pridobiveni za Krista svaki put kad se kršćani ponašaju kristoliko. Mi smo dužni postupati onako kako bi to učinio Gospodin, ali na nevjernima je odgovornost da povjeruju u njega. Uvijek će biti onih koji će to odbiti.

No to nije sve. Ako dobro nosiš Kristov kaput ima onih koji će misliti da si mentalno zaostao, da si pukao. Teško da možeš očekivati bolji tretman od onoga koji je on primio. Nije učenik nad učiteljem.

Prije mnogo godina, ruski je književnik, Fjodor Dostojevski, napisao knjigu² u kojoj je pokušao prikazati kneza Miškina kao savršen primjerak ljudskoga roda. Ljudi nisu mogli razumjeti kneza. Mislili su da je sišao s uma. Naslov knjige je *Idiot*. Tako je i s nama. Što se više suobličavamo Kristovu liku, to se više izlažemo opasnosti da nas gledaju kao idiote.

Stoga je apostol Pavao bio u pravu. Mi smo jednima miris “što od života vodi u život”, a drugima smrad “što od smrti vodi u smrt”. Ili ih impresioniramo zbunjajući ih, ili ih zbunjujemo pobožnim ponašanjem. U svakom slučaju, otkrivamo se kao sinovi Svevišnjega, oponašajući ga.

Na stranicama koje slijede, razmotrit ćemo nekoliko velikih trenutaka iz razdoblja kad su kršćani shvaćali Isusove riječi doslovce, ljubeći svoje neprijatelje, praštajući im, vraćajući dobro za zlo, trpeći ne osvećujući se, dajući ne očekujući ništa zauzvat; ukratko, pitali su se “Što bi Isus učinio?”, a onda su činili točno to.

Božji prijatelj

Henry Suso je bio njemački mistik koji je živio u četrnaestom stoljeću. On, Paul Tersteegen, i nekoliko drugih predanih vjernika, bili su poznati kao “Božji prijatelji”. Bili su to ljudi koji su “[prebivali] na tajnim mjestima Svevišnjega”. Nalikovali su blagoslovljenu čovjeku iz Psalma 1 koji “uživa u Zakonu Jahvinu, o Zakonu njegovu misli dan i noć”. Njihovo je građanstvo bilo u nebu, a svetost njihova života bila je poslovična.

Jednoga je dana netko pokucao na Susova vrata. Kad je otvorio, pred njima je stajala žena koju nikad prije nije vidio, s bebom u naručju. Bez upozorenja, gurnula mu je dijete u ruke, govoreći: “Evo, ovo je plod tvoga grijeha”. Potom se okrenula i otišla.

Suso je bio izvan sebe. Njezina ga je neutemeljena optužba pogodila poput munje. Stajao je tamo s novorođenčetom u naručju. Nema sumnje da je dijete bilo plod njezina grijeha, ali ne i njegova. Danas bi ona vjerojatno stavila dijete u plastičnu vreću i odložila u kontejner. Ali njoj je bilo važnije da prebaci krivicu na nekoga drugog.

Vijest o tom događaju brzo se proširila po cijelom gradu, izlažući Susoa optužbama da je vjerski varalica. Ali on nije bio ni licemjer ni prevarant. Sve što je mogao učiniti bilo je da se povuče i zavapi Bogu.

“Što da radim, Gospodine? Ti znaš da sam nevin.”

Odgovor je došao jasno i glasno: “Učini što sam i ja; stradaj za grijeha drugih i nemoj reći ni riječi.” Suso je

dobio novi pogled na križ i u njegovu dušu se uselio mir.

Podigao je dijete kao da je njegovo i nikad se nije branio od optužbi.

Godinama kasnije, grešnica se vratila u grad i rekla ljudima da je Suso nevin i da su optužbe protiv njega bile lažne. Šteta je učinjena, ali Bog je to izveo na dobro. Suso je još više bio suobličen Kristovu liku. On je odnio pobjedu.

Čitamo u Starome zavjetu da je Josip iskusio bol u srcu i nepravdu kad je bio lažno optužen. Zavodnica ga je teretila za pokušaj silovanja i čak pokazala njegov ogrtač kao dokaz njegova tobožnjeg grijeha. Ali on je svoj slučaj predao Bogu i ovisio o njemu za opravdanje.

Gospodin Isus je bio lažno optužen. Njegovi su neprijatelji uporno insistirali na tome da je rođen vanbračno. Tvrđili su da čini čuda sotoninom silom. Optuživali su ga da podriva rimsku vlast. A ipak je bio u stanju u najtežim trenucima reći. “Dobro, Oče, jer je tebi tako bilo milo.”

Iz njegova primjera učimo da se ne trebamo opravdavati i tražiti pravnu pomoć. Bog dopušta grijehu da se probije, razotkrivajući tužitelja i odajući počast žrtvi.

Apostol ljubavi³

Mladi je Robert Chapman odrastao u bogatoj obitelji, u luksuznu domu s mnoštvom slugu i vozilom na čijim je vratima stajao grb obitelji, koja je bila religiozna, ali ne čvrsto kršćanska.

Kad mu je bilo dvadeset godina prijatelj ga je pozvao da čuje propovijed Jamesa Harringtona Evansa. Bila je to prekretnica u njegovu životu. Obratio se Bogu u roku od nekoliko dana.

Vidio je iz Novoga zavjeta da bi vjernici trebali biti kršteni te je zamolio gospodina Evansa da ga krsti. Oprezni propovjednik ga je upitao: “Zar ne misliš da bi trebao neko vrijeme razmisliti o tome?”

Chapman je odgovorio: “Ne. Mislim da bih trebao što prije poslušati Gospodnju zapovijed.” Taj ga je iskren, poslušan duh, pratio kroz cijeli život.

Iako je postao uspješan odvjetnik, osjećao je da ga Bog poziva u punovremenu kršćansku službu. Nije imao mira sve dok se nije odrekao svega kako bi slijedio Krista. U njegovu je slučaju odricanje od “svega” značilo prodaju imovine, napuštanje bogatstva i okretanje leđa statusu i prestižu njegove pravne prakse. Ambicija mu je bila da služi među siromašnima. Uostalom, “zar nije Bog izabrao siromahe, prema shvaćanju svijeta, da budu bogataši u vjeri i baštinici Kraljevstva, obećanog onima koji ga ljube?” (Jakovljeva 2,5). Nije li se evanđelje trebalo propovijedati siromasima (Matej 11,5)? I zar nije običan narod slušao Isusa s uživanjem? (Marko 12,37)

Ljudi su gledali ovog “visokog, nasmijanog, mladog odvjetnika kako nježno vodi siromašnu, nemoćnu, slijepu ženu, koja nije imala nikoga da je odvede na službu. Dok su prolazili između crkvenih klupa bili su živi ukor onima koji su na sav glas zagovarali doktrinu, ali su u praksi bili sebični i nisu imali ljubavi”.

Na kraju se Chapman preselio u sirotinjsku četvrt u Barnstapleu, u Engleskoj, kako bi dosegnuo tu grupu ljudi. Bilo je to poprište opijanja, prljavštine, ulica punih štakora, stračara punih bolesnika i općeg siromaštva. On je ipak bez prestanka služio tim ljudima koji su uvijek bili dobrodošli u njegov dom.

Rekao je: “Ima mnogih koji propovijedaju Krista, ali ne tako mnogo onih koji ga žive; moj je veliki cilj živjeti ga.” Godinama kasnije, John Nelson Darby je rekao o Chapmanu: “On živi ono što ja propovijedam.”

Kad mu se kaput pohabao, jedan prijatelj, kršćanin, dao mu je novi, no nikad nije vidio da ga ovaj nosi. Dao ga je siromahu koji nije imao nikakav. I nije mu bilo jasno zašto ga ljudi smatraju izuzetnim.

Njegove je rođake i prijatelje zbunjivao njegov požrtvovan način života. Jedan od njih ga je odlučio posjetiti da vidi što se događa. Kad se taksist zaustavio pred Chapmanovom kućom, rođak mu je prigovorio:

“Rekao sam ti da me odvezeš do kuće gospodina Chapmana.”

“To je ta kuća, gospodine.”

Kad je ušao, iznenađeni je posjetitelj rekao: “Robert, što radiš ovdje?”

“Služim Gospodinu na mjestu na koje me je poslao.”

“Kako živiš? Imaš li račun u banci?”

“Pouzdam se u Gospodina i kažem mu što mi treba. On me nikad ne iznevjeri i tako moja vjera raste, a služba se nastavlja.”

Posjetitelj je vidio da je ostava gotovo prazna te je ponudio da mu kupi hranu. Robert mu je rekao da ode u određeni dućan, čiji je vlasnik zapravo bio veoma neprijateljski raspoložen prema njemu. Kad je trgovcu rečeno da dostavi veliku narudžbu hrane na Chapmanovu adresu, bio je ganut. Odnio je narudžbu Chapmanu i sa suzama u očima i iskrenim kajanjem zamolio ga za oprostaj. Pored toga, prihvatio je Krista za svoga Gospodina i Spasitelja.

Gostoprimstvo je postalo važan dio Chapmanove službe. Kupio je kuću preko puta svoje i zamolio Gospodina da pošalje goste po svome izboru. Boravak nije naplaćivan i nitko nije pitan kad će otići. Gostima je rečeno da svoje cipele i čizme svake večeri ostave pred vratima. Do jutra su sve bile ulaštene. Bio je to Chapmanov način da opere noge svojim gostima. Gostoprimstvo ovoga neženje bilo je osmišljeno tako da pouči goste o životu vjere i službe Gospodnjem narodu. “Za njegovim je stolom bilo veselo i uvijek su se čule riječi mudrosti i milosti, ali nije bilo dopušteno da razgovor skrene u banalnost. Prema pravilu kuće nitko nije smio govoriti loše o osobi koja nije nazočna, a svako je kršenje toga pravila izazivalo strog ali milostiv ukor.”

Vrlina po kojoj je Robert Chapman bio najpoznatiji je bila ljubav. Jedan njegov kritičar se zakleo da nikad više neće s njim imati nikakve veze. Da nikad neće s njim progovoriti. Jednog dana išli su niz pločnik jedan prema drugom. Chapman je znao za sve što je drugi

čovjek rekao o njemu. Ali kad su se sreli, zagrlio ga je i rekao mu: “Dragi brate, Bog te voli, Krist te voli i ja te volim.” Čovjek se pokajao i ponovno se pridružio skupštini.

Nevjerojatno kako i zvuči, jedan mu je prijatelj iz strane zemlje poslao pismo naslovljeno jednostavno: R. C. Chapman, *University of Love*, Engleska. Bilo je isporučeno.

Chapman nije volio denominacijske podjele u crkvi, ali je volio svako istinsko Božje dijete, ma kojoj crkvi pripadalo. Kad se jedna frakcija u njegovoj zajednici htjela odvojiti i tražila vlasništvo nad imovinom, on se složio s njihovim zahtjevom. Zatim se, kad su gradske vlasti zatražile parcelu koju je on kupio za zajednicu, podložio željama grada. Nije htio takve stvari predati zakonu, iako je i sam bio vrstan odvjetnik. U osobnim je sporovima izbjegavao pre nagljeno djelovanje i pribjegavao je molitvi. Kad je jednom ukorio J. N. Darbyja za pre nagljenu reakciju, ovaj je u svoju obranu rekao: “Čekali smo šest tjedana.” Chapman je odgovorio: “Mi bismo čekali šest godina.”

Chapman je vodio discipliniran život, s vremenom određenim za molitvu, čitanje Biblije, obroke, kućne posjete, hranjenje gladnih, pomaganje ljudima koji su ostali bez imovine, propovijedanje na otvorenom i poučavanje Biblije. Postio je subotom i radio na svom tokarskom stroju, izrađujući drvene ploče za darove ljudima.

Jedan je njegov biograf, Frank Holmes, za njega rekao: “Malo ih se može usporediti s njim što se tiče svetog života, snažnog karaktera i požrtvornosti; a ipak je bio jednostavan i ponizan, poput djeteta. Bio

je duhovni div. Ni jedan milimetar njegova stasa nije spadao pod putene metode stručnjaka za promidžbu.”

Krist je poučavao svoje učenike da njihov život mora biti iznad prosjeka, ako će utjecati na svijet u njegovo ime. U Chapmanovu životu to vidimo ispunjeno. Jednog njegovog rođaka je zanimalo što je potaklo Roberta da živi takvim načinom života koji je daleko od ovoga svijeta. Shvatio je da je “Chapmana vodila unutarnja sila o kojoj on sam nije znao ništa.” Odlučio je otkriti što mu to nedostaje. “Iskreno je rekao Chapmanu o čemu razmišlja. Njih dvojica su se molili i zajedno proučavali Bibliju. Ishod? Posjetitelj je otišao kući kao promijenjen čovjek.”

U naše sofisticirano doba puno obmana i manipulativne strategije, čovjek poput Roberta Chapmana čini se kao Marsovac, netko s drugoga svijeta. I to je točno. Bio je to. Prebivao je “pod zaštitom Višnjega” i počivao “u sjeni Svemogućega”. A. W. Tozer je upravo o ljudima poput njega napisao:

Pravi duhovan čovjek doista je neobičan. On ne živi za sebe, već da bi promicao interese Drugog. Nastoji uvjeriti ljude da sve predaju Gospodinu i ne traži svoj dio. Ne uživa u vlastitoj časti već u tome da vidi svoga Spasitelja proslavljena u očima drugih. Njegova je radost da Gospodin bude unaprijeđen, a on sam zanemaren.

Nalazi malo onih kojima je stalo da govore o vrhovnom objektu njegova interesa, te je često tih i zaokupljen mislima usred bučnih vjerskih razgovora. Zbog toga stječe reputaciju dosadne i pretjerano

ozbiljne osobe koju ljudi izbjegavaju, a jaz između njega i društva se širi. Traži prijatelje na čijoj se odjeći može otkriti miris smirne, aloje i kasije iz bjelokosnih dvorova i, nalazeći tek nekoliko ili nijednog, on, poput Marije iz davnina, čuva sve to u svom srcu.⁴

Neka i naša ambicija bude da postanemo doista duhovni vjernici u našem naraštaju.

Mir u žalosti⁵

Prije mnogo godina, H. A. Ironside je ispričao nezaboravnu priču o jednoj udovici iz Australije. Ta je kršćanka bila potpuno predana Bogu, a dubina njezine duhovnosti bila je očita svima. Njezin je život bio obilježen čvrstom vjerom u Gospodina i potpunom pokornošću njemu.

Kad joj je muž umro, ostala je sama da podiže petoro sinova. Snagu je nalazila u Psalmu 146,9, u kojemu stoji da Jahve podupire sirote i udovice. Bilo je to obećanje kojega se gorljivo držala. Dječaci su imali privilegiju da budu odgajani “stegom i opomenom Gospodnjom”. Vremenom su svi oni priznali Isusa Krista za svoga Gospodina i Spasitelja.

A onda je izbio rat i petoro je mladića odgovorilo na poziv svoje zemlje. Bilo je moguće da po vlastitom zahtjevu budu raspoređeni u isti puk. Majka ih je iz dana u dan predavala Gospodinu, znajući da su njihovi životi pod njegovim staranjem i brigom.

Jednog dana je kroz prozor ugledala čovjeka koji dolazi stazom k prednjim vratima. Odmah je znala tko je to. Bio je to svećenik, seoski kapelan, zadužen za obavješćavanje obitelji kad njihovi voljeni budu ubijeni ili nestanu u akciji. I on je bio pobožan kršćanin koji je imao tužnu dužnost.

Otišla je do vrata a on je stajao tamo sa žutim brzojavom u ruci. Činilo se kao da je vrijeme stalo. Nakon što su izmijenili pozdrave, pozvala ga je unutra. Kad su sjeli, napokon je bila u stanju pitati:

“Koji?”

Bilo mu je teško odgovoriti. Bojao se da će vijest biti preteška za nju. Ali ona je čekala sa zebnjom da čuje koji je njezin sin pao u borbi.

Na kraju je uspio prevaliti preko usta: “Svih petoro.”

Udovica je pobljedila. Brada joj je drhtala. Oči se ispunile suzama. A onda je rekla, s karakterističnim duhom pouzdanja: “Svi su oni bili njegovi. On ih je odveo k sebi.”

Zajedno su kleknuli da se pomole.

“Nije bilo hysterije, gundanja, ogorčenja ni prigo-
varanja. Kad su na poziv svoje zemlje ostavili dom,
povjerala je svoje dječake Bogu koji drži svoj Savez
i predobro je znala svoga Spasitelja da bi dovodila u
pitanje njegovu ljubav i mudrost. Imala je mir koji na-
dilazi svaki razum, a njezino je svjedočanstvo u tom
selu značilo više od propovijedi izgovorenih za cijelu
godinu.”

Ova priča ne sugerira da svi vjernici mogu reagirati kao ova kršćanska udovica. Njoj je Gospodin očito dao osobitu milost za ovako težak gubitak. Plakati zbog smrti voljenih nije sramota, neuspjeh, ili pad. Čak je i Gospodin Isus to činio. Ovaj događaj pokazuje da se kršćani u času boli razlikuju od drugih ljudi; toliko se razlikuju da ih svijet gleda i čudi se. Kada vjernici pri-svoje Božja obećanja, imaju skriveni kapital o kojemu drugi ne znaju ništa.

Cijena poslušnosti

Život je bio veoma lak za Buda Brunkea. Imao je krasnu ženu, Janice, šestoro djece i bio je partner u tvrtki za održavanje zrakoplova u malenoj zračnoj luci u Elginu, u Illinoisu. Bilo mu je ravno sve do mora, ili je barem on tako mislio.

No mir mu je na kraju bio narušen kad su ga počele mučiti misli o njegovu duhovnom stanju. Do tada je bio đakon i vjeran član lokalne luteranske crkve, ali to ga nije zadovoljavalo. Glavni kamen spoticanja je bilo krštavanje novorođenčadi. Nije više mogao prihvatiti zamisao da prskanjem vodom dijete postaje član Kristova tijela i baštinik Božjega kraljevstva. Nizom čudnih okolnosti, počeo je dolaziti na predavanja u večernju biblijsku školu. U narednim je tjednima njegovu dušu obasjalo svjetlo i postao je predan kršćanin dok je gledao televizijsku emisiju o evanđelju.

Bud je od samoga početka imao snažnu želju da upozna Božju riječ i da je ispunjava. Ako je mislio da sad kad je spašen neće imati problema, bio je u krivu. Jedan se osobito isticao. Sad je bio poslovni partner s čovjekom koji nije bio vjernik. Ranije to nije bio problem. Ali sada je čitao:

Ne budite s nevjernicima pod jednim te istim jarmom; Što ima pravednost s bezakonjem? Što li je zajedničko svjetlu i tmuni? Kako je moguć sporazum između Krista i Belijara? Kakva postoji zajednica između vjernika i nevjernika? Kakav li sklad između hrama Božjega i idolâ? A mi smo hram Boga živoga, kao što reče Bog: “Stanovat ću među njima i među

njima hodati. Ja ću biti njihov Bog, a oni će biti moj narod.” “Zato ‘iziđite između njih i odvojite se’ – veli Gospodin! ‘Ne dotičite se ničega nečista, i ja ću vas primiti! Ja ću vam biti Otac, a vi ćete mi biti sinovi i kćeri’, veli Gospodin, Svemogućí” (2 Korinćanima 6,14-18).

Te su riječi ubadale Buda svaki put kad bi ih pročitao. “Kakva postoji zajednica između vjernika i nevjernika?” To je bilo točno. On i njegov partner su sad bili na različitim valnim duljinama. Imali su drukčiji osjećaj za vrijednost. Neetički postupci ranije nisu bili problem, ali sada su izgledali golemo. Bilo je to baš kao da su vol i magarac u istom jarmu. Nisu mogli surađivati.

Bud je znao što mora učiniti. Mora izići iz nejednagog jarma. Ali živio je od tog posla. Morao je misliti na obitelj. Oni neće imati vidljivih sredstava za život ako on napusti posao. Kako će živjeti?

Prvo se odlučio posavjetovati sa starješinom lokalne zajednice. Ispričao mu je u kakvoj se dilemi nalazi.

Starješina je rekao: “Nema tu velikog problema. Jednostavno isplati svog partnera tako da budeš jedini vlasnik tvrtke.”

“Nemam dovoljno novca za to.”

“Zašto, u tom slučaju, ne bi on isplatio tebe?”

To je već vrijedilo istražiti. Razgovarao je s partnerom i na njegovo iznenađenje, ovaj se složio. Obećao je platiti Budu 40.000 dolara za njegov udio u tvrtki. Činilo se da je to savršeno rješenje problema. Novac je počeo pritjecati. Mjesečni su čekovi iznosili na 200 dolara. A onda su isplate postale sporadične. Kasnije,

kad je Bud pokušao unovčiti čekove, ispostavilo se da su bez pokrića.

Nije se iznenadio kad je saznao da je njegov bivši partner bankrotirao.

Budova odlučnost da bude poslušan zapovijedi: “Ne budite s nevjericima pod jednim te istim jarmom” koštala ga je između 38.000 i 40.000 dolara. Što će sad? Ali Bog nije zaboravio svoje obećanje: “Ja ću vam biti Otac” (2 Korinćanima 6,18). Ubrzo nakon toga, Bud je počeo raditi za jednog kršćanina i na tom je poslu ostao 25 godina. Kad je napunio 65 godina i umirovio se, primio je isplatu koja je bila triput veća od one koju je izgubio. Tko će kao Gospodin? On nije ničiji dužnik.

Skrušenost koja pobjeđuje⁶

David Akeman je bio viši dopisnik jednog od velikih tjednika i radio je u Hong Kongu. Bio je poznat kao predani kršćanin, veoma otvoren u svjedočenju za Gospodina.

Tadašnji šef ureda je neprestano razdraživao Akemana svojim nepristojnim rječnikom. Taj čovjek je jedva mogao govoriti a da ne uzme Božje ime uzalud. Svaki je razgovor s njim bio prožet psovkama. Akeman je pokušao zatomiti svoj gnjev ali je u njemu rastao pritisak.

Naposljetku je sigurnosni ventil eksplodirao. Jednog dana, kad su psovke tog čovjeka bile posebno uvredljive, Akeman je rekao: “Ispričavam se, ali ne sviđa mi se to što psuješ Boga.” I nije to rekao tiho ni ljubazno. Bio je to oštar prijekor.

Šef ureda to nije primio mirno. “Ispričavam se”, rekao je, “ali ni meni se ne sviđa način na koji si mi to rekao.”

Isprva je Akeman bio zadovoljan sobom jer je najzad otvorio dušu. Bilo mu je drago što je tom čovjeku rekao što ga sljeduje. Možda će to riješiti problem i on više neće morati slušati psovke. Pozabavio se teškim problemom i učinio je to dobro.

Ali onda je shvatio da je zabrljao. Ono što je rekao šefu bilo je točno, ali način na koji je to rekao bio je pogrešan. Njegovo je svjedočanstvo potamnijelo, a komunikacija između njih dvojice se prekinula.

Dok je jedne noći ležao u krevetu, shvatio je što kao kršćanin treba učiniti. Rekao je: “Otići ću sutra k nje-

mu i preuzeti svu krivicu na sebe.” Bit će to smrtni udarac njegovu ponosu i veliko poniženje, ali sam je tako odlučio i ujutro je stajao pred šefom ureda.

“Želim ti reći dvije stvari, a onda ću otići. Prvo, naš je odnos prekinut. Više ne razgovaramo i razlog za to sam ja. Nisam bio osoba kakva sam trebao biti. Preuzimam potpunu krivicu i molim te za oprost. To nema nikakve veze s tobom, već samo sa mnom.” Šef je bio zapanjen.

Sad je bilo vrijeme da prijeđe i drugu milju.

“Drugo”, nastavio je Akeman, “od sada ti dajem prvenstvo pri izboru svake priče. Ako je želiš, tvoja je. Ako je ne želiš, onda je moja. Oprosti mi. Sve su priče prvo tvoje, a ja ću uzeti ono što ostane.”

Takva isprika i nesebičnost gotovo su nepoznati u novinskim krugovima. Šef ureda je ostao bez riječi. Akeman je otišao, ovoga puta oduševljen što je obnovio njihov odnos.

Nekoliko dana kasnije, Akeman je čuo za doručak na kojemu će se okupiti kršćanski poduzetnici, a jedan će dati svoje svjedočanstvo o vjeri u Krista. Prilično nesiguran, otišao je k šefu ureda i rekao: “Slušaj, idem na doručak na kojemu će jedan poduzetnik govoriti o svojoj vjeri u Boga. Bi li pošao sa mnom?” Ovoga je puta bio red na Akemanu da se iznenadi. “U redu”, rekao je njegov šef. Na kraju sastanka predao je svoj život Isusu Kristu kao svome Gospodinu i Spasitelju.

Akeman je kasnije o tome rekao: “Donio je on mnogo prtljage sa sobom i još uvijek se s njom bori, ali da ja tada nisam učinio prvi korak, nikad ne bih pridobio tog čovjeka.”

Potpuna i bezuvjetna isprika kao ta Akemanova, rijetka je roba u džungli ovoga svijeta. Odricanje od svojih prava je strano u konkurentnom gospodarstvu. Ali ipak, to je ta vrsta nezemaljskog ponašanja koja pridobiva tvrde muškarce i žene za kršćansku vjeru.

Nijedna služba nije previše ponižavajuća?

Bog je pozvao Douga Nicholasa da odnese evanđelje u Indiju; o tome uopće nije bilo sumnje. Duhovne potrebe te zemlje bile su zapanjujuće. Milijuni su bili u okovima lažnih religija. Doug je bio siguran da je osjetio kako ga božanska ruka tapše po ramenu.

Ako je sve to istina, što onda radi sada, u bolnici, imobiliziran na odjelu za tuberkulozu, nedovoljno opremljenom za liječenje te bolesti? Bilo bi se lako zapitati zašto se razbolio? Mogao je učiniti daleko više da je zdrav.

Međutim, umjesto da podlegne sumnji i depresiji, on je odlučio evangelizirati odjel. Išao je od kreveta do kreveta i nudio evanđeoske traktate. Međutim, naišao je na neočekivan prijem. Ostali su mu pacijenti zamjerali. Gledali su ga kao bogatog Amerikanca koji zauzima krevet nekom bolesnom Indijcu. Osorno su odbili njegove traktate.

Gospodin je imao za Douga drukčiju metodu kojom će ih dosegnuti radosnom viješću. Jedne noći, pacijent koji je bio vrlo slab i bolestan, s teškom mukom je ustao iz kreveta. Htio je ići na zahod, ali je bio preslab za to. Uneredio se tu u sobi, na podu, i odjel se ispunio užasnim smradom.

Medicinske sestre i spremačice su se okomile na njega i psovale ga na sav glas jer su sad morale očistiti sav taj nered. Jedna ga je zapravo ošamarila. Cijeli je događaj izazvao nelagodu kod pacijenata.

Sljedeće je noći jadni stradalnik ponovno pokušao ustati iz kreveta kako bi otišao na zahod, ali bio je pre-slab. Pao je natrag u krevet i zaplakao.

Unatoč vlastitoj slabosti, Doug mu je prišao, uzeo ga u naručje i odnio u kupaonicu. Čekao je dok se čovjek nije olakšao i onda ga donio natrag u krevet.

Dotad su se svi već bili probudili i vidjeli što se dogodilo. Njihov stav prema američkom uljezu dramatično se promijenio. Jedan je pacijent prišao Dougovu krevetu i ponudio mu šalicu vrućeg čaja, pokazujući pritom gestama da želi traktat. Liječnici, medicinske sestre i spremačice su tražili evanđeoske brošure i Evanđelje po Ivanu. Na kraju su se neki među njima obratili Kristu jer su vidjeli Gospodina u životu i samilosti Douga Nicholasa.

To je ono što je Gospodin Isus mislio kad je rekao da nije dovoljno činiti dobro koje bi činili i ljudi iz svijeta. Mi moramo ići iznad toga i pokazati Krista nadnaravnim očitovanjem ljubavi, u postupcima koji su strani onim svjetovnim. Ako se tvoje ponašanje ne uzdiže nad načinom na koji djeluje svijet, nikad neće utjecati na one koji propadaju.

***Sin Škotske koji je svoju zemlju učinio ponosnom*⁸**

Da bi potpuno razumio Erica Liddella, moraš znati da su kršćani u Škotskoj iz njegova vremena poštovali i slavili Gospodnji Dan. Zvali su ga kršćanski šabat. Na taj dan nisu ništa radili niti su se bavili sportom, već su vjerno išli na bogoslužja u crkvu. Trgovine su bile zatvorene a promet je, osim u slučaju nužde, bio obustavljen. Vjernici su taj dan odvojili na poseban način za molitvu i službu Gospodinu. Zaključili su da ako voliš Gospodina, voliš i njegov dan.

Eric je najveću odluku u svom životu donio kad mu je bilo petnaest godina; prihvatio je Isusa Krista za svoga Gospodina i Spasitelja. Čak i kad je njegova strast postalo trčanje, Gospodin je ostao njegov prvi prioritet.

Želio je da predstavlja svoju zemlju na Olimpijskim igrama i prilika mu se ukazala 1924. g. kad je izabran da trči na 100 metara na utrci u Parizu. Bio je ushićen. Ali to se promijenilo kad mu je klupski kolega rekao da će se utrka održati u nedjelju.

“To ne može biti”, zastenjaio je. “To ne može biti.”

Potražio je tiho mjesto i proveo neko vrijeme u molitvi. Kad je ustao, izgledao je odlučno. Neće osramotiti Gospodina na njegov dan.

Kad se za to saznalo, došlo je do meteža. “Iznevjerio si svoju zemlju. Ti si izdajnik.” Trener britanske momčadi je povikao: “Ne možeš to učiniti.” Eric je tiho odgovorio: “Ne mogu trčati na Gospodnji Dan.”

Njegovo je povlačenje postalo glavna vijest. Britanski sportski stručnjaci su bili van sebe od gnjeva. Novine su bile nemilosrdne u osudi. Neki su ga prijatelji pokušali obraniti, ali nije bilo koristi. Popularni trkač je od heroja postao gnjavator.

Eric je pregledao oglasnu ploču. Primijetio je da se utrka na 400 metara ne održava u nedjelju. Nije to bila njegova razdaljina, ali mogao je pokušati. Zato je otišao k treneru i upitao ga može li trčati tu utрку. Nasuprot standardnoj politici, trener se složio. Eric je pobijedio u predutrci. Zatim je ponovno trčao i pobijedio. Uskoro je bio u polufinalu, a onda i u finalu – što je smatrano vrhunskim dostignućem na Olimpijadi.

Prije utrke, maser momčadi mu je uručio ceduljicu. Eric je pročitao: “U drevnoj knjizi piše: ‘Jer ja častim one koji mene časte.’ Želim ti uspjeh. Sad i uvijek.” Bio je to navod iz 1 Samuelove 2,30. Taj je redak trčao s njim cijelu utрку.

Jedan dužnosnik koji je britanskoj momčadi držao motivacijski govor je rekao: “Jedino što je važno jest sudjelovati u natjecanju.” Bio je to vjerojatno prijekor usmjeren na Erica, ali strijela je pala na pod. Za njega su postojale druge stvari koje su bile daleko važnije.

Kad su trkači zauzeli svoja mjesta, Ericovo je bilo među lošijim. Povrh toga, temperatura zraka je tog dana bila nepodnošljiva. Bez premca na Olimpijskim igrama.

Ljudi su govorili da je Ericov stil trčanja užasan. Ruke su mu se klatile, šakama je probijao zrak, koljena su pumpala, glava mu je bila zabačena. Netko ga je usporedio s vjetrenjačom. No kad je stigao na 50 metara od cilja, posljednjim je atomima snage povećao brzinu.

Odvojio se od ostalih trkača, osvojio zlatnu medalju i postavio novi svjetski rekord.

Jedan je njegov biograf napisao: “Eric je zarobio maštu milijuna odbacujući šansu da osvoji zlatnu medalju u utrci na 100 metara u kojoj je bio favorit, jer su mu načela njegove kršćanske vjere bila važnija. Kad je, umjesto toga, neočekivano pobijedio u utrci na 400 metara, zemlja mu je bila pred nogama.”⁹ Jedan istaknuti sportaš je rekao: “Bez imalo sumnje, Eric je po svom utjecaju, primjeru i sposobnostima, bio najveći atletičar kojega je Škotska ikad dala.”

Kasnije je postao misionar u Kini. Prije nego što se ukrcao na brod, rekao je svojoj sestri: “Jenny, Bog me je s određenim ciljem stvorio da budem misionar u Kini, ali me je stvorio i brzim, i kad trčim, ja osjećam zadovoljstvo.”

Kad su Japanci okupirali Kinu, Eric je poslan u logor. Tamo su uvjeti bili strašni. Hrane i odjeće jedva da je bilo, a sanitarni čvor je bio neopisiv. Logor je pobudio ono najgore u ljudima. Bilo je mnogo svađe među zarobljenicima, osobito među američkim poduzetnicima.

Ali svi su se oni složili da je Eric bio drukčiji. “On je živio svoje kršćanstvo. Ovdje u logoru su ga vidjeli kao sliku Krista, isto koliko je to bio među kineskim narodom u Siochangu. Bio je prijatelj prostitutkama i prezrenim poduzetnicima; nosio je ugljen umjesto slabih i poučavao mlade; bio je spreman prodati svoj zlatni sat i pocijepati svoje plahte zbog hokejaških palica. A ipak je i dalje bio onaj isti Eric, koji je hodao naokolo u šarenoj košulji načinjenoj od zavjesa i izgledao iznimno obično i nimalo posebno.”¹⁰

Jednoj su zatvorenici, ruskoj prostitutki, trebale police. Kad se Eric pobrinuo za to, ona je rekla da je to prvi muškarac koji je ikad išta učinio za nju, a da nije tražio da mu se to plati u naturi.

Jedan je zarobljenik za njega rekao: “Nikad nisam čuo Erica da je rekao nešto neljubazno o bilo kome.” Drugi je posvjedočio: “Eric je bio najkristolikiji čovjek kojeg sam znao.”

Kad je japanski stražar primijetio da Erica jednog dana nije bilo na prozivki, netko mu je rekao da je ovaj umro nekoliko sati ranije. Stražar je nakratko oklijevao, a onda je rekao: “Liddell je bio kršćanin, zar ne?” Taj čovjek nikad nije razgovarao s Ericom ali mora da je vidio Krista u njemu.

Umro je tamo, ali ne zbog posljedica brutalnosti, već od tumora na mozgu. Ambulanta u logoru nije bila opremljena da bi se mogla nositi s takvim problemom. Ericove posljednje riječi, izgovorene Annie Buchan, škotskoj bolničarki, bile su: “Annie, radi se o potpunoj predanosti.”

Kad je glas o njegovoj smrti stigao u Glasgow, večernje vijesti su objavile: “Škotska je izgubila sina koji ju je učinio ponosnom u svakom trenutku njegova života.”

Na pogrebu je jedan od starijih misionara, Arnold Bryson, rekao:

Jučer mi je jedan čovjek rekao: “Od svih ljudi koje sam upoznao, Eric Liddell je bio onaj u čijem se karakteru i životu duh Isusa Krista izrazito snažno očitovalo.” Svi mi koji smo imali privilegiju da ga bliže poznajemo dijelimo to mišljenje. Što je bila tajna njegova posvećenog života i dalekosežnog utjecaja? Apsolutna

predanost Božjoj volji, onako kako je otkrivena u Isusu Kristu. Njegovim je životom u potpunosti upravljao Bog i on je slijedio svoga Učitelja i Gospodina s predanošću koja nikad nije posustala i s tako snažnom svrhom zbog koje su ljudi mogli vidjeti stvarnost i silu istinite religije.¹¹

Postoji i dodatak ovoj priči. 1977. g., britanski je redatelj David Puttnam naišao na članak o pobjedi Erica Liddella na Olimpijskim igrama 1924. g. Puttnam je u to vrijeme upravo završio film “Ponoćni ekspres” (*Midnight Express*) koji je prikazivao ono najgore u ljudskoj prirodi. Bio je to ciničan film koji mu je ostavio gorak okus u ustima. Zapravo je bio razočaran što je film doživio takav uspjeh u kinima. Sad je osjećao da Ericova priča može poslužiti kao katarza. Rekao je: “Evo ličnosti koja se zalaže za nešto veće od sebe samog, stavljajući dužnost prema Bogu ispred svjetovnoga uspjeha.”

Tako je nastao film “Vatrene kočije” (*Chariots of Fire*), koji je odmah postao hit. Ljudi diljem svijeta čuli su za mladog čovjeka kojemu su njegove skrupule značile više od zlatne medalje na Olimpijskim igrama, o poniznom škotskom sportašu koji je imao čvrsta uvjerenja i koji nije pravio kompromise.

Film je bio opće hvaljen. Ljudi su plakali dok su gledali kako je Bog ukazao čast čovjeku koji je častio njega. Njujorški filmski kritičar Rex Reed rekao je da je taj film “jedan od najboljih ikad snimljenih” koji “poseže duboko za univerzalnim istinama i izražava osjećaje koji se prema današnjim ciničnim standardima smatraju staromodnim.”

Eric je čuvenu utrku trčao 1924. g. Pedeset sedam godina kasnije, snimljen je film koji mu je odao čast na način koji nikad nije mogao ni zamisliti.

General koji se ponizio¹²

Građanski rat je bio gotov i u tijeku su bile pripreme za veliku paradu pobjede u Washingtonu za koju je bio zadužen general William Tecumseh Sherman. Povorka se trebala kretati avenijom *Pennsylvania* i proći kraj Bijele kuće. Protokol je nalagao da general jaše pred divizijom kojom je zapovijedao.

Ujutro, na dan održavanja parade, pojavio se jedan problem. General Sherman je izgledao zabrinuto dok je prilazio generalu Oliveru O. Howardu, čiji je korpus pomogao da se izvojuju pobjede u Tennesseeju i Atlanti. Promaknut u zapovjedništvo vojske Tennesseeja, sudjelovao je u čuvenom Shermanovom “maršu na more”.

“Generale Howard, vi znate da trebate jahati pred svojom divizijom.”

“Da, gospodine.”

“Pa, zamolio bih vas za uslugu.”

“Na zapovijedi, gospodine.”

“General X koji je bio zapovjednik prije vas želi jahati na čelu svoje stare divizije. Znam da ste vi njome zapovijedali tijekom posljednjih bitaka. Ali Howarde, znam i da ste vi kršćanin, te si stoga možete priuštiti razočaranje. Biste li odstupili i dopustili generalu X da dobije čast vođenja trupa na paradi.”

General Howard je bio zapanjen. Radovao se predvođenju trupa koje su mu služile tako vjerno i požrtvovno. Kod njih se razvio ogroman borbeni duh dok su zajedno živjeli i borili se. Ti bi ljudi umrli za njega i

jedan za drugog. Služeći u vojsci, izgubio je ruku. Sad su od njega tražili da izgubi svoje počasno mjesto radi drugog časnika koji je uputio neopravdan i nečuvan zahtjev.

Ali General Howard je brzo došao k sebi. Dosljedno vojnoj maksimi: “Vaš je zahtjev za mene zapovijed”, stao je uspravno pred svojim zapovjednikom i rekao: “Da, gospodine. Budući da ste to tako rekli i da ja jesam kršćanin, rado ću to učiniti. General X može jahati pred tom divizijom.”

Sherman ga je pogledao s olakšanjem i divljenjem, a onda je rekao: “Howarde, očekivao sam da ćeš pristati na to. Sad želim da jašeš sa mnom na čelu cijele vojske.”

Suprotno uobičajenom ljudskom ponašanju, general Howard je postupio na kršćanski način. On je spoznao tu rijetku poniznost koja dolazi od usvajanja Kristova uma. Preuzimanje nižega mjesta bilo je protiv nagona ljudske prirode. Ali Sherman mu je odao čast na način na koji se to inače nikad ne bi dogodilo.

U bolesti i zdravlju¹³

Robertson McQuilken je bio rektor fakulteta i bogoslovije *Columbia Bible College*. Njegova velika radost bila je poučavanje mladih ljudi da postanu učinkovite sluge Gospodina Isusa Krista i neumorno je radio kako bi ostvario taj cilj. Pod njegovom upravom, koledž je imao reputaciju duhovne i akademske izvrsnosti.

A onda je sve krenulo nizbrdo. Prvo je njegova žena Muriel počela pričati iznova jednu te istu priču. Zatim je izgubila sposobnost za čitanje i umjetničku vještinu. Morala je prestati sa svakom javnom službom. Robertsonu je bilo veoma bolno gledati je kako “iz dana u dan propada”. Naposljetku, kad je liječnik od nje tražio da imenuje četiri Evanđelja a ona to nije mogla, dijagnoza je potvrđena. Imala je Alzheimerovu bolest.

Muriel je bila Robertsonov odani pratilac mnoge godine. Bez nje ne bi mogao vršiti službu u kojoj je bio tako plodonosan. Što će sad? Da zaposli njegovateljicu koja će se brinuti o njoj, kako bi on mogao nastaviti raditi na fakultetu i u bogosloviji? Ili da podnese ostavku na svoj položaj kako bi joj vratio barem dio brige koju je ona tako dugo pružala njemu?

Što se tiče njegovih suradnika, odluka je bila jasna. Bilo je mnogo prijatelja koji bi ga zamijenili u brizi za Muriel i obasuli je kršćanskom ljubavlju i nježnošću. To bi mu omogućilo da nesmetano nastavi voditi sveučilište.

Ali zar nije obećao da će biti sa svojom ženom u bolesti i zdravlju, dok ih smrt ne rastavi? Ona je sada bila bolesna i to nepovratno. Naravno, Bog je mogao

učiniti čudo na njoj, ili ako ne na njoj, onda na njemu. Što, dakle, da učini? Treba li se držati svog bračnog zavjeta?

Da, održat će ga. Na zaprepaštenje kršćanske zajednice, podnio je ostavku na mjesto rektora koledža i bogoslovije, kako bi njegovao Muriel za vrijeme njezina mentalnog i fizičkog propadanja. “Kad je vrijeme došlo, odluka je bila čvrsta. Nije trebalo puno premišljati. Bilo je to pitanje integriteta. Ali nije to bila turobna dužnost s kojom sam se stoički pomirio. Ne. Uostalom, ona se s veličanstvenom predanošću brinula o meni gotovo četiri desetljeća; sad je red bio na meni. A kakav je ona bračni partner bila! Da se brinem o njoj četrdeset godina, ne bih joj mogao vratiti dug.”

Sedamnaest godina Robertson je pratio Muriel na njezinu putu u zaborav. Napisao je:

Sada je ponoć, barem za nju, i ja se katkad pitam kad će svanuti. Čak ni užasna Alzheimerova bolest nije trebala napasti tako rano ni mučiti tako dugo. A ipak, Muriel je u svojem tihom svijetu bila tako zadovoljna i mila. Da ju je Isus odveo kući, kako bi mi nedostajala njezina blaga, ljupka nazočnost. Da, bilo je trenutaka kad bih se uzrujao, ali ne često. Nema smisla ljutiti se. Osim toga, možda je Gospodin odgovarao na molitvu moje mladosti kako bi moj duh učinio zrelim.

Jednom sam, ipak, sasvim izgubio strpljenje. Onih dana dok je Muriel još mogla ustati i hodati i dok još nismo koristili pelene, katkad bi nam se dogodila “nezgoda”. Klečao sam pokraj nje pokušavajući očistiti nered, dok bi ona stajala kraj nužnika, zbunjena. Bilo bi lakše da mi nije tako uporno nastojala pomoći. Svakim sam trenutkom bio sve više frustriran. Iznenada sam je,

da bih je natjerao da stoji mirno, dlanom udario po listu noge, kao da će to pomoći. Nije to bio jak udarac, ali je ona bila zaprepaštena. I ja sam. Nikad je u četrdeset i četiri godine braka nisam ni dotaknuo u gnjevu ili u bilo kakvoj vrsti prijekora. Zapravo nikad nisam došao ni u iskušenje da to učinim. Već sad, kad me je najviše trebala.

Jecajući, molio sam je da mi oprosti bez obzira na to što moje riječi nije razumjela isto koliko ih nije mogla ni izgovoriti. Zato sam se okrenuo Gospodinu da mu kažem koliko mi je žao. Trebali su mi dani da to prebolim. Možda je Bog sakupio te suze u bocu i njima će ugasiti vatru koja će se jednog dana, negdje, zapaliti.

Tako je Robertson McQuilken napustio mjesto rektora biblijskog koledža i bogoslovije koje je držao dvadeset i dvije godine, kako bi se brinuo za svoju ženu koja je odlazila u zaborav.

Priča je objavljena u časopisu *Christianity Today*. Čitatelji su se, ne stideći se, borili sa suzama. Neke je parove taj događaj potaknuo da obnove bračne zavjete. Drugi su na nov način bili zahvalni na svetosti bračne zajednice. Neki su pak shvatili da su vidjeli Isusa u životu Robertsona McQuilkena.

Moj kapetan

Nastavnica državne škole u Melroseu, u Massachusettsu, dala je za zadatak svojim učenicima da nauče napamet poemu “Nepokoreni”, Williama Ernesta Henleya, te da je recitiraju na satu. Ta se poema, koja je svojim duhom moći, neovisnosti i hrabrosti nadahnula mnoge nepromišljene ljude, smatra klasikom engleske književnosti i ona je mislila da bi je njezini učenici trebali upoznati. Naslov je latinski izraz (*invictus*) za “nepokorene”.

Zapravo je ova poema sasvim nevjernička. Ona doводи u pitanje postojanje Boga i ruga mu se ako ipak postoji. Autor se hvali vlastitom samodovoljnošću. Ne treba mu Bog da odredi njegovu sudbinu niti da mu kaže što da radi. On prkosi Svevišnjemu. A evo i stihova:

Nepokoreni

*Ispod pokrova noći satkanog od tmine,
iz crne jame s kraja na kraj polova,
za svoju dušu neosvojivu, moćnu
zahvaljujem svakom od znanih bogova.*

*U okrutnim kandžama okolnosti
Pod udarcima sudbine što me bije;
nisam se trzao ni glasno zaplakao;
glava mi je krvava, ali pognuta nije.*

*Dalje od ove obale grijeha i suza,
naziru se samo strahota i sjene,*

*ipak se pred prijetnjom budućih godina,
ne bojim bure, valova ni pjene.*

*Nije važno koliko su uska vrata,
ni kazna što me čeka, nisam sjetan;
ja sam svoje sudbine gospodar,
ja sam svoje duše kapetan.*

Ovaj je tekst predstavljao problem za Edith Vail, kršćanku u razredu. Recitirati je javno na satu bilo bi nijekanje svega u što je vjerovala i nepoštovanje Onoga kojega je priznavala za svoga gospodara i kapetana.

Zapravo je smatrala da bi to bila hula na njezina Gospodina i Spasitelja.

Mogla je učiniti samo jedno. Otišla je k nastavnici i uljudno objasnila u kakvoj se situaciji našla. Nije bila ratoborna niti je ičim pokazala nepoštovanje. Nastavnica ju je pokušala razuvjeriti. Objasnila joj je da se ne mora slagati s osjećajima što ih pjesma izražava, ali da je treba upoznati kao veličanstven dio književnosti. Nije bilo koristi. Edith je povukla crtu u pijesku. Njezina uvjerenja nisu bila nešto o čemu se moglo pregovarati.

Nastavnica je smatrala da je to slučaj pravog neposlušta. Prijavila je Edith upravi škole, ali ovu to nije pokolebalo. Netko je sve dojavio lokalnim novinama i uskoro je cijeli slučaj bio na svim naslovnicama na kojima je krupnim slovima pisalo: Učenica tvrdoglavo odbija poslušati svoju nastavnicu. Edith je uspoređivana s Jehovinim svjedocima koji su odbijali prisegnuti na vjernost zastavi. Očito je bila član buntovne, i možda čak antiameričke sekte.

Kršćani s tog područja su se usrdno molili za Edith. A onda joj je u pomoć došla jedna vjernica sa sjajnim prijedlogom. Rekla je da postoji kršćanska inačica Henleyeve pjesme koju je napisala Dorothy Day. Možda će joj nastavnica dozvoliti da recitira te stihove umjesto onih uvredljivih. Točno to se i dogodilo. Edith je odnijela kršćansku verziju pjesme u školu i pokazala je nastavnici. Na njezino veliko iznenađenje, ona se složila.

Tako je Edith stala pred razred i recitirala sljedeće:

Moj kapetan

*Iz svjetla satkanog od sunčevih zraka,
sjajnog i jarkog kao zora bez kraja,
zahvaljujem jedinom Bogu na Kristu,
osvajajuću moje duše, spasenju od očaja.*

*On je svih okolnosti gospodar,
neću se trzati ni plakati glasno,
pred svim pravilima i svim prilikama
moja je glava pognuta radosno.*

*Dalje od ove obale grijeha i suza,
nazire se život s njim, nema sjene,
pred svom prijetnjom budućih godina
on me čuva od bure, valova i pjene.*

*Ne bojim se prolaska kroz uska vrata,
on me je kazne oslobodio, sad sam sretan;
Krist je moje sudbine gospodar,
Krist je moje duše kapetan.*

Bog doista čak i ljudski gnjev obraća u slavu sebi. Obranio je hrabru mladu vjernicu koja je bila spremna podnijeti verbalno zlostavljanje zbog svoje odanosti Kristu. I kroz to je mnoge ljude doveo licem u lice sa Spasiteljem.

Treba imati čvrstu kičmu pa biti vjeran Isusu kad se čini da je sav svijet protiv tebe. Edith Vail je bila od onih koji su imali to što je potrebno.

Prijatelj odbačenih

Jack Wyrzten je bio osnivač i ravnatelj kršćanske misije *Word of Life* u mjestu Schroon Lake, u državi New York. Ljetni mjeseci bili su ispunjeni biblijskim konferencijama, kampovima za mlade i drugim aktivnostima, osmišljenim tako da izgubljene pridobiju za Krista, vjernima pomognu u rastu u vjeri te da okrijepe lokalne kršćanske zajednice. Jack je bio duhovni vođa i generator cijelog projekta. Dani su mu bili ispunjeni administrativnim dužnostima, pripremama propovijedi, sastancima s gostima i svim drugim poslovima nužnim za upravljanje kampom tako da sve teče glatko.

Jedne je godine na konferenciju za odrasle došao kršćanin s neugodnim invaliditetom, osobito uočljivim kad je bio u blagovaonici. Prije nego što bi počeo jesti, netko je morao uzeti novine, podmotati ih ispod njegove brade i pokriti mu s njima prsa i krilo. Vidiš, kad bi stavio hranu u usta mogao je progutati samo malo. Kako su mu mišići usta bili oštećeni, ostatak hrane je curio van niz novine. Ništa nije mogao učiniti u vezi toga. Bio je to samo jedan od njegovih mnogih invaliditeta. Ipak je siroti svetac uživao u Božjoj riječi i htio je prisustvovati konferenciji gdje ju je mogao čuti.

Drugi su gosti izbjegavali sjediti s njim za istim stolom. To okruženje očito nije bilo pogodno za lijep objed. Neke je to jednostavno odbijalo, dok bi drugi izgubili tek. Kao rezultat toga, ovo je dragocjeno Božje dijete uvijek sjedilo samo za stolom.

Zbog ogromnog obima svoga posla, Jack je rijetko stizao u blagovaonicu na vrijeme. Kad bi on došao, go-

sti su uglavnom već jeli i prostorija je bila ispunjena živahnim razgovorom.

Kad bi ga ugledali kako konačno dolazi, ljudi bi mu oduševljeno mahali pozivajući ga da dođe i sjedne za njihov stol.

Ali on to nikad nije učinio. Sjedao je za stol za kojim je odbačeni brat jeo sam. Bilo je to ono što bi učinio i Gospodin Isus. A čineći to, Jack je držao svoju najbolju propovijed. Tiho je podsjećao ostale da se Spasitelj udostojio sići među najniže, posljednje i najmanje među malima, te da smo i mi pozvani činiti isto. Ne bismo trebali težiti da steknemo naklonost važnih ljudi, već bismo se trebali družiti s najmanjima i poniženima (Rimljanima 12,16).

Ljudima je Jackov dolazak za njihov stol predstavljao statusni simbol. Uostalom, on je bio poznata radijska ličnost, slavni evangelizator i ravnatelj kršćanske organizacije *Word of Life*, koja je svakim danom postajala sve veća. Značilo je nešto vratiti se kući i reći prijateljima da su upoznali Jacka Wyrzzena. Ali, budući da je Jack bio ponizni vjernik koji je živio Krista, status i posebna privilegija otišli su najmanje cijenjenoj osobi u blagovaonici.

Uzvratanje ljubavi za mržnju¹⁴

Možda ćeš biti u iskušenju da zbog imena Cubas pomisliš da je bio Kubanac. Ali nije. Oscar Cubas je bio iz Hondurasa i služio je Gospodinu preko granice, u Nikaragvi. Bio je prvi stanovnik te zemlje kojemu je zajednica povjerila punovremenu službu za Gospodina, što se pokazalo kao veoma dobra odluka. Gospodin ga je upotrijebio da osnuje novozavjetnu zajednicu u selu Tauquil.

Oscar nije bio školovan; bio je samo običan kršćanin. Posebno se odlikovao dubokom vjerom u Božju riječ i željom da je posvjedoči drugima. Osim toga, trudio se da u svom životu primijeni ono što je naučio iz Biblije, a to znači da je bio ponizan, strpljiv, pun ljubavi i ljubazan.

Međutim, selo Tauquil je bilo gnijezdo komunista. Simpatije i vjernost naroda bili su uz sandiniste (španjolski: *Frente Sandinista de Liberación Nacional* – Sandinistička fronta nacionalnog oslobođenja). Ali što je više ljudi dolazilo Kristu a crkva rasla, to je više komunistički stisak u narodu slabio. To nije bilo zato što su se vjernici uključili u politiku; zapravo nisu, već zato što su bili sol i svjetlo i njihov je pozitivan moralni i duhovni utjecaj počeo davati rezultate.

Vremenom se Oscar suočio s problemom koji bi obradovao svakog istinskog Gospodnjeg slugu. Naime, što je rad više rastao, to je crkvi više bila potrebna zgrada. Dotad su se vjernici sastajali po kućama, ali to više nije bilo izvedivo jer su njihove kuće bile premale. Stoga je zajednica kupila posjed na čijoj je jednoj po-

lovici trebala biti kapela, a na drugoj dom za Oskara i njegovu obitelj.

U to vrijeme kršćani nisu bili svjesni da se njihova zgrada nalazi odmah kraj zemljišta jednog od seoskih komunističkih vođa, Santosa. Taj čovjek nije bio prijatelj evanđeoskih kršćana. Nema sumnje da je bio ogorčen zbog načina na koji su komunisti izgubili dio moći u Tauquilu. Stoga je počeo maltretirati Oscara. Jedanput ga je čak uspio strpati u zatvor pod smiješnom optužbom da je posjekao mrtvo stablo. Kad su službenici istražili slučaj i shvatili koliko je optužba bila bizarna, oslobodili su ga.

Je li se Oscar pokušao osvetiti? Je li prijavio svoga susjeda, ili se nastojao obraniti? Ne. Kroz sva zlostavljanja što ih je pretrpio, pokazao je Kristov lik. Seljani su se čudili njegovu ponašanju koje je očito bilo van ovoga svijeta. Ljudi u Tauquilu nisu bili takvi.

Kada je kapela bila gotova, Oscar je počeo graditi svoju kuću koja se nalazila točno preko puta Santosove. Dijelila ih je samo ograda, a prostorija najbliža Santosovoj kući bila je Oscarova kuhinja. Aha! To je nesretnom susjedu dalo priliku da učini najgore što može. Sagradio je novi vanjski zahod u blizini ograde, odakle je smrad strujao ravno u Cubasovu kuhinju, dovoljno da im upropasti svaki objed.

Oscar nije rekao ništa. Uvijek je pozdravljao Santosa prijateljski i s poštovanjem. Nije ni pomišljao na to da izravna račune s njim. U svom je jednostavnom pouzdanju vjerovao da je ta bitka Božja. Bilo mu je dovoljno da ostane miran i gleda Gospodnje spasenje.

Zahod nije bio remek-djelo inženjerstva. Jednog dana dok ga je Santos koristio cijela je građevina pro-

pala, a mi ćemo na ovome mjestu ljubazno izostaviti ostatak priče ovoga nemalo elegantnog scenarija. Poniženi je čovjek shvatio da se borio protiv Boga i da je gadno gubio. Poput Savla iz Tarza, i on se “praćakao protiv ostana”. Zacijelo nije želio ponoviti iskustvo od toga dana.

Sad dolazimo do dobre vijesti. Gadni događaj je imao sretan kraj. Bio je sredstvo da se Santos dovede Kristu. Onaj koji nam je ispričao ovu priču, rekao je: “Kad se Santos predao Gospodinu, dao mu je cijelog sebe, i to je bilo predivno. On je sada posvećeni brat u Kristu, odani je član male zajednice i aktivno služi u dosezanju drugih za njega.”

Psalmist kaže da Jahve ljubi svoj narod (Psalam 149,4; dosl. uživa u svom narodu, nalazi zadovoljstvo u njemu – op. prev.). Lako je vidjeti kako Bog uživa u čovjeku kao što je Oscar Cubas. Taj je skromni, obični vjernik, svojim primjerom pokazao Krista. Strpljivo je podnio kad je stradao što čini dobro. Radije je izabrao da mu se nanosi nepravda nego da se zauzme za svoja prava. Molio se za one koji su ga progonili i pustio je Gospodina da obavi sve ostalo. Nije se osvećivao.

Imajući to u vidu, zapitajmo se zašto se kršćani ne bi trebali osvećivati. Razlog leži u tome što gubimo kredibilitet kao alternativa društvu ako se ponašamo isto kao drugi ljudi. Dio našega svjedočenja za Krista i njegove spasonosne milosti jest ponizan i krotak stav. Drugim riječima, ako se kršćani predaju osveti to utječe na cijelu misiju crkve, na sveukupno svjedočenje evanđelja.¹⁵

On je okrenuo i drugi obraz¹⁶

Ovo je priča koja, kako se čini, ispliva na površinu svaki put kad izbije rat a muškarci i žene budu pozvani u vojnu službu. Nemoguće je doći do izvorne verzije. Nema sumnje da je prepričavana mnogo puta.

Dr. J. Stuart Holden, britanski propovjednik, ispričao je verziju za koju možemo znati da je vjerodostojna, jer mu ju je izravno ispričao jedan od sudionika.

Na kraju Drugog svjetskog rata, Holden je u Egiptu upoznao britanskog narednika koji je bio predani kršćanin. Kad ga je upitao kako je došao vjeri u Gospodina Isusa, narednik mu je objasnio da je prije dolaska u Egipat bio stacioniran na Malti. U njegovoj je četi bio vojnik koji se nije stidio da svjedoči drugima o svojoj vjeri. Ljudi su uživali da ga šikaniraju, ali čini se da njega to nije uznemiravalo.

Narednik je ispričao: “Jedne noći kad smo se svi vratili u vojarnu, mokri od kiše i veoma umorni, prije nego što se uspuzao na svoj ležaj, vojnik je kleknuo i pomolio se. E sad će vidjeti svoga boga! Moje su čizme bile teške i pune blata i ja sam ga udario jednom čizmom po jednom obrazu, a onda sam uzeo drugu i bacio mu je na drugu stranu lica. On se samo nastavio moliti.”

“Ujutro sam našao svoje čizme kraj kreveta, očišćene i uglancane” nastavio je narednik. “To je bio njegov odgovor na moju okrutnost i to mi je slomilo srce. Spasjen sam istog tog dana.”

Vojnikova reakcija na narednikov progon bila je živi primjer Spasiteljevih riječi: “Udara li te tko po jednom

obrazu, pružaj mu i drugi!” (Luka 6,29) On nije slijedio svog Učitelja uzalud.

Htio bih dodati samo jednu riječ upozorenja. Ne bismo trebali pretpostaviti da u oružanim snagama živo svjedočanstvo za Krista uvijek prati fizičko zlostavljanje. Mislim da je češće slučaj da svjetovni ljudi, i muškarci i žene, poštuju vjernike koji su spremni zauzeti se za svoja uvjerenja. Čak i ako jedan vojnik postupa uvredljivo s kršćaninom, drugi su, iako nevjernici, često spremni priteći ovome u pomoć i obraniti ga. Gospodin ne daje da nosimo više nego što možemo podnijeti u određenom trenutku.

Najtoplija vatra

U svojoj knjizi “Od milosti do slave” (*From Grace to Glory*),¹⁷ Murdoch Campbell govori o Božjem slugi čija žena nije dijelila njegovu duboku duhovnost. Očito nije imala istu ljubav prema Gospodinu i njegovoj riječi. Jednog dana, dok je sjedio kraj vatre i čitao Bibliju, ona je u nastupu gnjeva uletjela u sobu, zgrabila knjigu iz njegovih ruku i bacila je u vatru.

Kako bi kršćanin trebao odgovoriti na takvo sve-togrđe i gnjev? Bi li je trebao oštro ukoriti zbog tako bezbožnog ponašanja? Ili bi to trebao upotrijebiti kao priliku da pokaže kristolik duh?

Svećenik je izabrao ovo drugo. Pogledao ju je i tiho rekao: “Mislim da nikad nisam sjedio kraj toplije vatre.”

Bila je to klasična ilustracija izreke “Blag odgovor ublažava jarost” (Izreke 15,1). Gospodin Campbell piše: “Bio je to odgovor koji je otklonio njezin gnjev i obilježio početak novog i milostivog života. Njegova je Izebela postala Lidija. Trn je postao ljliljan.”

Ali nešto moramo brzo dodati kako bi slika bila pot-puna. Daleko su češći slučajevi u kojima su kršćanske žene žrtve napadača.

Linda je jedan od primjera.¹⁸ Prije nego što je spaše-na, udala se za čovjeka koji se zvao Tony. Smatrala je da je zgodan i šarmantan.

Ali do trenutka kad je rođeno njihovo prvo dijete, a ona postala vjernica, znala je da je Tony bio gubitnik. Nije trebala suditi po izgledu. Njezin je muž bio aler-gičan na rad, a odgovoran život je za njega bio nepo-

znanica. Bio je pijanica i ženskar. Katkad bi odlazio i nije ga bilo mjesecima, a onda bi se vraćao kući kao da se ništa nije dogodilo i ponovno bi živio s Lindom kao njezin muž. Do vremena kad bi im se rodilo sljedeće dijete ponovno bi odlazio i ostavljao Lindu da skrbi za obitelj.

Kao pobožna žena, ona je nastojala slijediti obrazac opisan u Prvoj Petrovoj poslanici 3,1-2:

Jednako, vi žene, budite pokorne svojim muževima, da i oni koji možda ne vjeruju Riječi budu pridobiveni bez riječi ponašanjem vas žena kad budu promatrali vaše čisto i puno poštovanja vladanje!

Umjesto da se osvećuje ili prigovara, Linda je nastojala pridobiti svog muža životom u pravednosti i ponašanjem koje dolazi iz drugog svijeta. Mnoge bi se knjige mogle napisati o ženama koje su poslušale Petrov savjet i doživjele da vide kako njihovi muževi dolaze Kristu.

Ljubite svoje neprijatelje

Nema sumnje da je Isus rekao “Ljubite svoje neprijatelje” (Luka 6,27), no je li to mislio doslovno? Ili je to predstavljao samo kao ideal ka kojemu trebamo težiti? Jer, sasvim je neprirodno voljeti svoje neprijatelje. Zašto bismo ih voljeli kad će to vjerojatno samo još povećati njihovo neprijateljstvo? Čini se nemogućim voljeti one koji nas mrze. Stoga smo ovu zapovijed našega Gospodina skloni objasniti tako da se uklopi u našu razinu udobnosti.

A ipak, duboko u srcu znamo da je Gospodin Isus mislio to što je rekao. Zaboravljamo samo da nam on daje snagu da ispunimo ono što nam je zapovjedio. S ljudskog stanovišta, nemoguće je voljeti svoje neprijatelje. To vrijedi za kršćanski život u cjelini, koji se može živjeti samo po sili Svetoga Duha koji prebiva u vjerniku.

Naša se sklonost da ublažimo oštricu Spasiteljevih riječi završava kad vidimo drugog vjernika koji se pokorava njegovoj zapovijedi. Mnogi biblijski reci za nas postanu živi kad ih vidimo na djelu. Ne možeš govoriti protiv činjenica. Pokaži mi kršćanina koji doista voli svoga neprijatelja i uvjerio si me.

To se dogodilo meni. Vidio sam kako se navod iz Luke 6,27 otjelovljuje u ljudskom životu. Bio je to čovjek po imenu Theo McCully, otac Eda McCullyja, jednog od pet mučenika ubijenih u Ekvadoru i predsjednik uprave biblijske škole u kojoj sam radio kao administrator.

Jedne noći smo se nas dvojica sastali kako bismo razmotrili neka tekuća pitanja u školi i odluke koje smo morali donijeti. Gospodin McCully mi nikad nije rekao što da radim. Uvijek je govorio: “Pomolimo se za to.” Tako smo na kraju večeri kleknuli i dugo se molili za školu.

Kako se bližio kraju svoje molitve, misli su mu otišle na jug, na obale rijeke Curaray u Ekvadoru, gdje su mu domoroci iz kamenog doba ubili sina, misionara. Ed je bio savršen sin. Njegov otac mi je jedanput rekao da on nikad nije pričinio svojim roditeljima neki mučan trenutak. Sada se Theo molio: “Gospodine, dopusti mi da poživim dovoljno dugo da vidim spasenje tih ljudi koji su ubili naše dječake, kako bih ih mogao zagrliti i reći im da ih volim jer oni vole moga Krista.”

Kad smo ustali, niz njegovo su lice tekle suze. Bio je to svet trenutak kakav se ne ponavlja dvaput. Pre- da mnom je stajao čovjek koji je uistinu volio ubojice svoga voljenog sina, i to sina koji odustao od karijere pravnik a kako bi odnio evanđelje Auca narodu (kasnije su bili poznati pod imenom Waorani).

Ne čudi da je ta molitva dosegla Božje prijestolje. Misionari su naposljetku uspješno stupili u kontakt s Waoranima i s vremenom uspjeli dovesti nekoliko ubojica Kristu. Theova je molitva bila uslišena. Otišao je u Ekvador, s ljubavlju zagrlio nove vjernike i rekao im da ih voli jer je njegov Spasitelj sada i njihov.

Da, Isus je mislio to što je rekao. Trebamo voljeti svoje neprijatelje. Kad to činimo, utječemo na svijet. Pokazujemo drugim vjernicima praktičan način za poslušnost ovoj zapovijedi. Teškim Isusovim riječima udahnujemo život i vjerno prikazujemo kakav je Gos-

podin Isus. On je volio nas, svoje neprijatelje, toliko da je umro za nas.

Divno je praštati¹⁹

Ten Boomovi su bili pobožna kršćanska obitelj u Nizozemskoj. Tijekom Drugog svjetskog rata njihov je dom bio utočište za židovski narod koji se pokušavao sakriti od nacista. Ako bi ih netko otkrio, to je značilo koncentracijski logor, neizrecivu patnju i uglavnom smrt. Skrivanje Židova u to vrijeme također je značilo odvođenje u koncentracijski logor.

Nakon što su uspješno krili Židove dugo vremena, obitelj Ten Boom je uhvaćena. Otac i dvije kćeri, Corrie i Betsie, odvedeni su u logor Ravensbruck, mjesto neopisive okrutnosti i zvjerskog mučenja. Naposljetku su gospodin Ten Boom i Betsie umrli. Corrie je preživjela i oslobođena je kad se rat završio.

Nakon što je objavljen mir, Corrie je otišla u Njemačku i jedne je večeri govorila u podrumskoj prostorijsi crkvene zgrade. Između ostalog, govorila je o čudu da kad priznamo naše grijehе, Gospodin ih baca u najdublje more i podiže znak na kojemu piše “Zabranjeno pećanje”.

Na kraju službe, ljudi su tiho izlazili van, ali jedan se čovjek probijao naprijed, k mjestu na kojemu je stajala Corrie. Nosio je plavu uniformu i šapku s mrtvačkom glavom i prekriženim kostima. Corrie ga je prepoznala. Bio je to čuvar iz Ravensbrucka.

Kad je stigao do Corrie, pružio joj je ruku i rekao: “Lijepa poruka, *Fräulein* (njem. gospođice). Kako je dobro znati da su, kako ste rekli, svi naši grijesi na dnu mora.”

Sjećanje na okrutnost bljesnula joj je pred očima i krv je u njoj ključala.

“Spomenuli ste Ravensbruck”, nastavio je. “Bio sam tamo čuvar. Ali od tada sam postao kršćanin. Znam da mi je Bog oprostio za zločine koje sam tamo počinio ali želim to čuti i s vaših usana, *Fräulein*. Hoćete li mi oprostiti?”

Njezina je automatska reakcija, sasvim razumljivo, mogla biti ogorčenje i nepraštanje. Mogla se prisjetiti zvjerstava počinjenih nad Židovima i nehumanog postupanja s njezinom obitelji, sve dok joj se želučani sokovi ne bi pretvorili u sumpornu kiselinu.

Corrie je stajala tamo skamenjena. Činilo se kao da su prošli sati, iako je sve trajalo samo nekoliko sekundi, prije nego što je mogla odgovoriti. Najzad je uspjela izvući ruku iz džepa svog kaputa i staviti je u ruku bivšeg stražara. “Ako je Bog oprostio meni, kako ja mogu učiniti nešto manje nego oprostiti tebi? Opraštam ti, brate, iz sveg srca.”

“Dugo su ostali tako, s rukom u ruci, bivši stražar i bivša zatvorenica, sada jedno u Kristu.”

Kad razmišljam o kristoliku ponašanju, moje misli se neizbježno vraćaju na obitelj Ten Boom. Kakva tuga. Kakva patnja. Kakvo poniženje. A ipak su, kroz sve to, imali Kristov um i mislili su na druge, a ne na sebe. Nisu postali ogorčeni ni cinični, niti su se žalili na Boga. Kroz sve što su prošli svjedočili su o ljubavi i milosti Gospodina Isusa i oprostili onima koji su ih gurnuli u vatru nacističke brutalnosti.

Gdje je oporuka...²⁰

Baka Phillips se često radovala što ona, njezina dva sina i njihove žene žive u sretnom zajedništvu. Svi su bili vjernici, kao i njihova djeca. Stariji sin Scott i njegova žena Sarah su živjeli u istom gradu kao i baka, te su je redovito posjećivali i pazili da dobro jede i da je u stanju obavljati kućne poslove. Drugi sin Ron i njegova žena Rose također su je mogli redovito posjećivati, iako su živjeli 32 km dalje. Oba su sina bila na dobrom položaju i bili su financijski sigurni. Cijela obitelj se sastajala na proslavi Dana zahvalnosti i Božića, kao i na povremenim druženjima uz roštilj.

A onda je baka iznenada umrla od koronarne bolesti srca. Našli su je kako sjedi u svojoj stolici za ljuljanje s otvorenom Biblijom na krilu.

Nije ostavila mnogo iza sebe. Bila je tu skromna kuća u kojoj su ona i njezin pokojni muž podigli dječake te nekoliko dionica kao što su *AT&T*, *General Electric* i *General Motors*. Imala je i ušteđevinu od oko 10.000 dolara i zbirku šalica od koštanog porculana. Nije ostavila oporuku misleći da će se njezini sinovi lako sporazumjeti o podjeli imovine.

Ali nije se tako dogodilo. Rose je iznenada postala iznimno posesivna. Ron je smatrao da nema drugog izbora nego da bude odan svojoj ženi. Za njega je to bilo pitanje mira po svaku cijenu. Obitelj, koja je godinama sretno živjela, razarala je pohlepa. Beznačajne stvari poput porculanskih šalica postale su uzrokom sporova. Scott i Sarah su se trudili da budu pomirljivi, ali nailazili su samo na neprijateljstvo.

Dok su se Scott i Sarah usrdno molili za mirno rješenje, Scott se sjetio priče o Abram i Lotu. Kad su ova dvojica ljudi otišli iz Egipta i došli u Kanaan, otkrili su da nema dovoljno pašnjaka za njihova stada. Između njihovih pastira je izbila svađa i situacija je bila ozbiljna. Onda je Abram rekao Lotu:

“Neka ne bude svađe između mene i tebe, između pastira mojih i tvojih – tã mi smo braća! Nije li sva zemlja pred tobom? Odvoji se od mene! Kreneš li ti nalijevo, ja ću nadesno; ako ćeš ti nadesno, ja ću nalijevo.” (Postanak 13,8-9).

Lot je izabrao plodnu dolinu kraj rijeke Jordan gdje su pašnjaci bili bogati i nastanio se u gradu Sodomi. Abram je izabrao kanaansku zemlju.

Scott je o tome razgovarao sa Sarah i zajedno su donijeli važnu odluku. Pustit će Rona i Rose da uzmu cijelo imanje ako to žele. Bilo im je važnije očuvati jedinstvo obitelji nego se boriti za materijalna dobra.

Ron i Rose su bili zbunjeni. Budući da to nisu očekivali, bilo ih je sramota da uzmu sve. Rose se zadovoljila uobičajenim nakitom, porculanom i ostalim sitnicama. Zatim su predložili da preostala imovina bude podijeljena na jednake dijelove. Bilo je to mirno rješenje u situaciji koja je lako mogla dovesti do potpunog razdora u obitelji.

No stvari se ne rješavaju uvijek na takav način. Stara izreka se često obistini: “Gdje je oporuka, tu je i puno rodbine.” Ljudi koji su inače velikodušni i mirni počinju se svađati i raskidati prijateljstva, zbog bezvrijednih stvari koje blijede i nestaju.

Božji je način uvijek najbolji. Abram se obogatio prepuštajući Lotu svoje pravo na imovinu. Lot je osiromašio birajući pašnjake u blizini Sodome.

Podnošenje sramote i pljuvanja

Dick Faulkner je služio kao vođa grupe za slavljenje koja je bila na turneji po novozavjetnim mjestima. Tako su stigli i na otok Patmos na Egejskom moru. Vodič ih je odveo u pećinu u kojoj je prema predanju apostol Ivan napisao Knjigu Otkrivenja. Kad su izišli van, popeli su se na obližnju padinu brda, gdje im je domaćin govorio o Ivanovom utamničenju pod carem Domicijanom. Kad je završio, zamolio je Dicka da im nešto otpjeva.

Dick je držao magnetofon s velikim zvučnicima koji je pojačao njegov glas. Počeo je pjevati Don Wytzenovu izvedbu Otkrivenja 5,12:

*Dostojno je janje koje je zaklano,
Dostojno je janje koje je zaklano,
Dostojno je janje koje je zaklano da primi:
Moć, bogatstvo, mudrost, snagu, čast, slavu i hvalu!
Dostojno je janje,
Dostojno je janje,
Dostojno je janje koje je zaklano,
Dostojno je janje.*

Poruka je plovila preko kamenitog krajolika otoka Patmosa.

Prije nego što je Dick završio, stigao je još jedan autobus s turistima. Većina ljudi je samo prošla kraj njih, ali je jedna sitna, tamnoputa žena prišla Dicku i pljunula ga. Ciljala je izvrsno. Pogodila je metu, ali to

nije zaustavilo pjesmu. Dick je nastavio pjevati sve do posljednjih riječi “Dostojno je janje”.

Nekoliko je ljudi iz kršćanske grupe smatralo da treba nešto reći ili učiniti počinitelju te teške uvrede, ali Dick nije dijelio to raspoloženje. Uostalom, ljudi su sramotili našega Gospodina i pljuvali mu u lice, a on im nije uzvratio. Bio je ismijavan, vrijeđan i pljuvan, ali nije počiniteljima vratio milo za drago. Kad su ljudi pljuvali u lice Gospodina Isusa bilo je to kao da stvorenja govore svom Stvoritelju: “Eto što mislimo o tebi.” Kad je Stvoritelj umro na križu, rekao je tim svojim stvorenjima: “Eto koliko vas volim.”

Pozvani smo da se ispunjavamo njegovim Duhom. “Ne osvećujte se, ljubljani, sami, već to prepustite srdžbi Božjoj, jer stoji pisano: ‘Osveta je moja – veli Gospodin – ja ću je vratiti’” (Rimljanima 12,19). Mi živimo u “godini milosti Gospodnje” (Izlazak 61,2; Luka 4,19) a ne u vrijeme odmazde našega Boga.

Židovski trgovac starudijom

U vrijeme kad su ljudi čuvali novine, staru odjeću i metalne predmete, katkad bi čuli trgovca starudijom kako se vozi niz ulicu i već poznatim uzvicima obavještava narod o svojoj nazočnosti.

Jednog je dana H. A. Ironside čuo poznati poziv, te je požurio na trijem i pozvao čovjeka da dođe u njegov podrum. Ovaj određeni trgovac starudijom je bio Židov, pripadnik naroda prema kojemu je Ironside gajio posebnu naklonost jer je njegov Spasitelj također bio Židov.

U podrumu se nalazila velika hrpa novina i prilično velikih cijevi, kao i drugih predmeta od metala.

Ironside je odlučio upustiti se u prijateljsko cjenjkanje, nastojeći dobiti što je više moguće. Ne da mu je baš bilo stalo. Zapravo mu je bilo važno samo da se otarasi smeća iz podruma.

I tako je veličao vrijednost svoje starudije – ali trgovac je bio vještiji, majstorski je odigrao svoju igru i pobijedio. Predao je Ironsideu neku beznačajnu sumu i krenuo da odveze svoj plijen.

Dok je odlazio s posljednjim tovarom, dr. Ironside ga je pozvao da se vrati, stavio mu nešto novca u ruku i rekao: “Evo, dajem ti ovo u ime Isusa.”

Trgovac starudijom je na trenutak zastao, zapanjen. A onda se udaljio, mrmljajući: “Nikad mi ranije nitko nije dao nešto u ime Isusa.”

Nije li to ljubazno djelo dr. Ironsidea nešto što bi učinio Gospodin Isus?

Carevi gladijatori

Bilo je to neko vrijeme nakon Kristova uskrsnuća, kad je na vlasti bio zloglasni Neron. On je imao elitnu diviziju vojnika, posebno odabраних zbog njihovih sportskih vještina i junaštva. Ti su ljudi bili poznati kao carevi gladijatori i fizički su bili izvanredni primjerci ljudskog roda. Bili su zgodni, mišićavi i savršenih proporcija – sama krema rimske muževnosti.

Kad bi stupali u Koloseum, pjevali bi: “Mi smo carevi borci. Borimo se za tebe, o care! Bilo da umremo ili da živimo, sve je u tvoju slavu!” Zatim bi se održale borilačke igre za Nerona.

Došlo je vrijeme kad su bili poslani na sjever, u borbu protiv germanskih plemena. Bilo je to i vrijeme kad je izdata naredba o suzbijanju kršćanske vjere. Neron je izdao posebne naredbe da se uklone (doslovno “oplijeve”) svi kršćani koji se možda nalaze u vojsci, što je bio eufemizam za potpuno uništenje.

Usred zime, general Vespazijan je postrojio svoje trupe, uključujući i gladijatore. Povikao je: “Obaviješten sam da možda među vama ima onih koji su prihvatili ovo novo praznovjerje koje se zove kršćanstvo. Sumnjam da je to istina. Vi ste previše pametni za to. Ali ako je netko među vama kršćanin, želim da istupi naprijed.” Na njegovo iznenađenje, četrdeset gladijatora je istupilo iz stroja, načinivši time korak koji je mogao značiti smrt.

General je raspustio stroj i do kraja dana nastojao odgovoriti tih četrdeset vojnika od njihove vjere. “Mislite na svoje obitelji. Na druge vojnike. Na ono što

gubite. Na posljedice koje ćete trpjeti ako se ne odreknete kršćanstva.” Četrdeset je vjernika ostalo otporno na njegove molbe i prijetnje.

Kad je Vespazijan vidio da su daljnji napori uzaludni, okupio je svoju vojsku i dao vjernicima posljednju priliku da se odreknu Krista. “Naređujem svim kršćanima u ovoj vojsci da istupe naprijed.” Četrdeset elitnih vojnika istupilo je bez oklijevanja. Mogao je narediti odredu za pogubljenje da ih ubije tu na licu mjesta, ali je imao drugi plan.

Kad je pala noć, ostali su ih vojnici odveli na zaleđeno jezero, svukli ih i ostavili na cičoj zimi da umru od hladnoće. Vespazijan im je zatim rekao: “Ako se urazumite i odreknete svoje vjere, samo krenite ka obali. Svuda oko jezera će gorjeti vatra i ostavit ćemo vam toplu odjeću i hranu.”

Ostali vojnici koji su stražarili oko jezera su se cijele noći naprezali da vide kroz mrak što se događa na sredini istog. Ništa nisu mogli vidjeti ali su s vremena na vrijeme čuli vjernike kako pjevaju: “Mi smo Kristovih četrdeset boraca. Borimo se za tebe, o Care! Bilo da umremo ili da živimo, sve je u tvoju slavu.”

U zoru su ugledali jednu jadnu figuru kako se bolno probija preko leda ka jednoj od logorskih vatri na obali. Vojnici su požurili k njemu, zamotali ga u deke i brzo ga povelili ka toplini vatre. Čovjek se odrekao svoje vjere.

A onda su preko ledene površine čuli kako odzvanja pjesma: “Mi smo Kristovih trideset devet boraca. Borimo se za tebe, o Care! Bilo da umremo ili da živimo, sve je u tvoju slavu.”

Vespazijan je stigao na vrijeme da vidi tog jednog dezertera i da čuje trideset i devet pobjednika. Njegova je odluka bila čvrsta. Skinuo je svoj oklop i otišao da umre zajedno s trideset i devet ljudi koji su radije izabrali smrt nego da zaniječu svoga Gospodina.

Prva zapovijed i obećanje

Reuben Torrey, američki evanđelist i bibličar, često je pričao o jednoj majci udovici iz Gruzije koja je imala sina jedinca. Živjeli su više nego siromašno ali nekako je uspijevala sastaviti kraj s krajem tako što je radila kao pralja. Nije se žalila. Prihvatila je to kao da je došlo od Gospodina.

Sin joj je bio iznimno briljantan. Zapravo je bio učenik generacije u posljednjoj godini srednje škole. Osim Gospodina, on je bio rijetka svijetla točka u majčinu životu.

Zbog svojih izvrsnih ocjena bio je izabran da održi oproštajni govor na ceremoniji predaje diploma. Tad će mu biti uručena i zlatna medalja za izvrstan uspjeh u jednom od predmeta.

Kad je došao dan mature, primijetio je da se majka ne sprema da pođe s njim. Rekao joj je: “Majko, to je ceremonija dodjele diploma. Dan moje mature. Zašto se ne spremaš?”

“Oh”, rekla je umorno, “ja ne idem. Nemam pristojnu odjeću za takvu priliku. Tamo će biti svi istaknuti ljudi iz grada, odjeveni u svoju krasnu odjeću. Bit će te stid tvoje stare majke u izbljedjeloj pamučnoj haljini.”

Gledao ju je sjajnih nasmiješenih očiju, diveći joj se. “Majko”, rekao je, “nemoj to govoriti. Nikad te se neću stidjeti. Nikad. Sve što imam dugujem tebi i neću ići ako ti ne ideš.” Ustrajao je sve dok nije pristala a onda joj je pomogao da se obuče kako bi izgledala najbolje što može.

Krenuli su niz ulicu ruku pod ruku. Kad su ušli u školsku dvoranu u kojoj će se održati ceremonija, otpratio ju je do jednog od najboljih mjesta u prvom redu. Sjela je tamo u svojoj svježe izglačanoj pamučnoj haljini među istaknute sugrađane u elegantnom ruhu.

Kad je došao red na njega, održao je oproštajni govor bez greške i dobio veliki aplauz. Zatim ga je direktor odlikovao zlatnom medaljom. Samo što ju je primio sišao je s pozornice, probio se do mjesta na kojemu je sjedila njegova majka, zakačio joj medalju za haljinu i rekao: “Evo, majko, ovo pripada tebi. Ti si je zaslužila.” Ovoga puta, aplauz je bio gromoglasan. Publika je ustala na noge a niz mnoga lica tekle su suze.

Taj je sin pokazao živ primjer poslušnosti o kojoj se govori u Efežanima 6,2: “Poštuj svoga oca i majku.” Svaki put kad bi dr. Torrey pričao tu priču, on bi na površinu iznosio još jednu primjenu tog retka. Govorio bi: “Nikad se ne stidite Gospodina Isusa. Njemu sve dugujete. Ustanite i priznajte ga. Mučenici ga se nisu stidjeli. Onezifor se nije stidio Pavla (2 Timoteju 1,16). Pavao se nije stidio evanđelja (Rimljanima 1,16) niti onoga u kojega je vjerovao (2 Timoteju 1,12). Nikad se ne smijemo stidjeti Krista.”

***Bog koji voli*²¹**

U povijesti kršćanske misije, Gladys Aylward će uvijek biti poznata kao “mala žena”. Ali ono što joj je nedostajalo u tjelesnoj građi i više je nego nadoknadila u duhovnim postignućima. Ta je neustrašiva misionarka imala jednostavnu vjeru u Gospodina i pokazala je nevjerojatnu odlučnost, hrabrost i izdržljivost dok mu je služila. Kao rezultat toga, vidjela je čudesno uslišene molitve, nevjerojatno poklapanje okolnosti i začuđujuće velik broj otvorenih vrata za evanđelje u Kini.

Jednom je boravila u kući sa studentima prognanicima koji su pobjegli od japanskih osvajača. Ti su se mladi ljudi molili za jedno područje na sjeverozapadu. Iz više razloga nisu mogli otići tamo i Gladys je zaključila da Gospodin želi da ona to obavi. Krenula je na put, oviseći o vodičima koji su je pratili od sela do sela. Kad je stigla u Tsin Tsui, seljani su je prokušali odvratiti od daljnjeg putovanja. Rekli su joj: “Ovo je kraj. Dalje više nema ništa.” Ali Gladys je rekla: “Svijet ne prestaje postojati tek tako. Moram nastaviti dalje. Zato sam došla.”

Kad je kineski liječnik, kršćanin, koji se zvao Huang, vidio da je odlučna u svome naumu, ponudio se da je prati na putu tijekom pet dana. Tih se pet dana pretvorilo u deset i svakome koga su sreli govorili su o Isusu. Dotad nitko nije čuo ništa o njemu. Jedanaestog su dana putovali volovskim kolima kroz pusto područje u kojemu nije bilo znaka ljudskog postojanja. Nije bilo prenoćišta ni mogućnosti da se nabavi hrana. Došlo je vrijeme za molitvu. Gladys je počela: “Dragi

Bože, smiluj nam se. Ti vidiš u kakvoj smo se nepri-
lici našli. Molimo te, daj nam hranu i sklonište za ovu
noć.” Osjećala se ukorenom zato što što se moli samo
za sebe i liječnika.

Zatim se pomolio dr. Huang: “Bože, pošalji nam
onoga kome želiš da govorimo o Isusu. Danas nikome
nismo svjedočili, ali ti si nas iz nekog razloga poslao
ovdje. Pokaži nam gdje da nađemo čovjeka kojega ka-
niš blagosloviti.” Jedino što je Huanga zanimalo bilo je
Gospodnje djelo.

Gladys je smatrala da trebaju nešto zajedno otpjeva-
ti i kroz čisti planinski zrak je poletjela divna melodija.

Ubrzo je dr. Huang ugledao čovjeka u daljini – sko-
čio je i potrčao mu u susret. Doviknuo je gospođici
Aylward da priđe, ali ona se nije htjela penjati uz strm
obronak planine niti ostaviti njihove stvari nezaštiće-
ne. Stoga se on vratio i naposljetku je uspio uvjeriti da
dođe. Nije morala brinuti za njihovu prtljagu; u blizini
nije bilo nikoga tko bi je mogao ukrasti.

Kad su stigli do čovjeka, iznenadila se kad je saznala
da je to tibetanski lama ili redovnik. Unatoč činjenici
da lame nisu trebali imati ništa sa ženama, ovaj je po-
zvao Huanga i Gladys da prenoće u lamskom samosta-
nu. Kad je redovnik vidio da se ona ustručava, rekao je:
“Dugo smo čekali da dođete i da nam ispričate o Bogu
koji voli.” Malena žena bila je šokirana. Kako su oni
mogli znati da postoji Bog koji voli? Kakav su kontakt
tako izolirani ljudi mogli imati s misionarima ili s bilo
kim drugim iz vanjskog svijeta?

Nakon što su im lame dali jastuke, vodu za pranje
i ukusnu hranu, dvojica su se pojavili na Gladysinim
vratima i zamolili je da pođe s njima. Drugi su doveli

dr. Huanga na isto mjesto – u prostoriju u kojoj je na jastučićima sjedilo 500 redovnika. Sve je to zbunilo Gladys, ali mora da je dobri liječnik shvatio svrhu tog okupljanja te joj je rekao da počne pjevati. Kad je završila, pričao im je o Spasiteljevu rođenju u Betlehemu te nastavio dalje, sve do njegove smrti i uskrsnuća.

Gospođica Aylward je opet pjevala, pa je onda govorila; zatim je ona opet pjevala a onda je dr. Huang govorio, pa je ponovno pjevala i opet govorila. Naposljetku se ispričala i otišla u svoju sobu. Bila je veoma umorna. Ali njezin posao nije bio završen. Dvojica su se lama pojavili pred njezinim vratima i tražili da im o svemu kaže nešto više. Kad su oni otišli, došla su druga dvojica i to se tako nastavilo svu noć. Čini se da su bili posebno zainteresirani za Boga koji voli.

Nakon pet dana nesmetane evangelizacije, gospođica Aylward je pozvana na sastanak s glavnim lamom. Na svoje olakšanje saznala je da on govori mandarinski, dijalekt koji je ona savršeno razumjela. Upitala ga je zašto je dopustio da žena, strankinja, dođe u samostan i govori svećenicima. On joj je tad ispričao ovu nevjerovatnu priču:

Svake godine lame skupljaju i prodaju sladić koji raste u planinama. Kad su jednog dana došli u selo, čuli su čovjeka koji je u ruci držao traktate, kako poziva: “Dođite! Uzmite i pročitajte! Spasenje je besplatno. Ne košta ništa. Onaj tko se spasi živi zauvijek. Želite li čuti više, dođite u evanđeosku dvoranu.”

Lame su uzeli traktat, odnijeli ga u samostan i pričvrstili ga na zid. Na njemu je bio ispisan navod iz Ivana 3,16: “Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u

nj vjeruje, već da ima život vječni.” To im je bio stalni podsjetnik da postoji Bog koji voli.

Pet godina su nosili sladić na tržnicu i svaki put su pitali gdje živi “Bog koji voli”. Naposljetku ih je neki čovjek u Len Chow uputio u sjedište kineske misije (*China Inland Mission*), gdje su im misionari objasnili put spasenja i dali im evanđelja. Dok su ih proučavali, došli su do teksta u Marku 16,15: “Idite po svemu svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju!” Iz ovoga su zaključili da će na kraju netko doći k njima i donijeti im evanđelje. Odlučili su da će, kad Bog pošalje glasnika, biti spremni da ga prime.

Čekali su još tri godine, a onda su dva redovnika koja su radila u planinama čuli kako netko pjeva. Rekli su: “Pjevat će samo ljudi koji poznaju Boga.” Kad je jedan od njih sišao s planine u susret Gladys i doktoru Huangu, drugi se vratio u samostan kako bi obavijestio ostale lame da se pripreme za dugo očekivane goste.

Iz tog su razloga dvoje kršćana primljeni tako toplo i tako gladnih srca.

Je li se neki lama obratio? Gladys Aylward je otišla, a da to nije saznala. Jedino što je znala bilo je da je nju i doktora Huanga tamo odveo Gospodin u nizu božanski određenog slijeda okolnosti i njoj je bilo dovoljno da rezultat ostavi njemu. Teško da bi Bog doveo u red tako zamršene okolnosti samo da bi na kraju bile osujećene.

Mala se žena ugledala na Gospodina Isusa svojom krepkom, zdravom vjerom, svojom poslušnošću njegovim poticajima i vjernom ispovijedanju Krista pred drugima. Vidjela je kako sve stvari u njezinu životu dolaze na svoje mjesto. Njezina je služba blistala nad-

naravnim. Kad bi dotaknula druge živote, događalo se nešto vrijedno za Boga.

Nevjerojatna milost²²

Ovome paru ću dati izmišljena imena, iz razloga koji će postajati jasniji kako se priča razvija. Ernie je bio časnik u američkoj vojsci, stacioniran u velikoj bazi u Sjedinjenim Državama. Elise se sa zadovoljstvom odrekla svoje karijere; smatrala je da je njezin poziv da ostane kod kuće i podiže njihovo dvoje djece. Osim uobičajenih manjih nesuglasica, živjeli su u sretnom braku.

A onda je Ernie premješten u Japan. Bilo je to u vrijeme kad obiteljima nije bilo dopušteno poći sa časnikom. Ali ova je obitelj ostala u bliskom kontaktu putem pošte. Najvažniji trenutak u tjednu je bio onaj kad je stizalo pismo od tate. Djeca bi sjedala na pod kraj majke dok bi im ga ona čitala. Vijesti iz pisma bi postajale glavna tema razgovora cijeli taj dan. Činilo se kao da tata nije tako daleko.

Stoga su se uznemirili kad je prošao cijeli tjedan a pismo nije došlo. Elise je imala živu maštu i u mislima je već vidjela Ernija bolesnog ili neku nesreću koja mu se dogodila, ili neki opasan tajni zadatak na koji je morao otići. Prošla su dva tjedna; pisma nije bilo. Da se dogodila neka nesreća ili bolest, dosad bi već bila obaviještena. Prošao je i treći tjedan bez pošte. Četiri. Najzad je pismo stiglo i udarac je pao. Eliseini nedavni strahovi su se ostvarili. To je bilo nevjerojatno. Što je učinila da to zasluži? Bila je opustošena, previše skrha-na bolom da bi to mogla podijeliti s djecom.

Naposljetku je jedno dijete upitalo: “Mama, što ti je? Zar se nešto dogodilo tati? Što je napisao u pismu?”

Bilo joj je veoma teško reći im da im se otac zaljubio u drugu ženu. Vidjela je šok na njihovim licima. Očito je bilo da u tom trenutku nisu mogli sve to podnijeti. Ali shvatili su da im se tata više neće vratiti. Na kraju je jedno od njih reklo: “Mama, mogu li te nešto pitati? Znači li to da, samo zato što tata više ne voli nas, ni mi ne možemo voljeti njega?”

Elise je ovo pitanje pogodilo poput groma. Podsjetilo ju je na Psalam 8,2⁽³⁾: “Iz usta djece i dojenčadi priredio si utvrdu” (Šarić). U njezinu očaju i žalosti, takva joj ideja nije bila ni na kraj pameti. Nakon što se nekoliko trenutaka borila s tim pitanjem, odgovorila je: “Ne, ne znači. Mi njega možemo voljeti.” Ali je progutala golemu knedlu dok je to izgovarala. Njezin mali sin je rekao: “Hoćeš li mu onda pisati i zamoliti ga da nam nastavi pisati jer ga mi i dalje želimo voljeti?” To je značilo da će pisma od njega vjerojatno nastaviti stizati.

I jesu. A kako su nastavila dolaziti, tako su se otkrivali detalji o njegovoj nevjeri. Zaljubio se u svoju petnaestogodišnju sluškinju i u tom je braku dobio nekoliko djece. Elise je još uvijek bilo teško povjerovati u to što se dogodilo. Ali udarci još nisu bili prestali. Još jedna je uvreda bila na pragu.

Bilo je to pismo od Ernieja. “Draga Elise, žao mi je što ti ovako pišem, ali dijagnosticiran mi je rak i neću još dugo živjeti. Meni je mirovina oduzeta i živimo od veoma skromnih sredstava. Bi li htjela, nakon što umrem, poslati nešto novca i pomoći mojoj obitelji?”

Nakon što je to pročitala, Elise je rekla u sebi: “E pa sad sam sve čula.” Nije mogla vjerovati koliko je drzak i kako se nimalo ne kaje. Nije bilo ni riječi isprike.

Ni priznanja krivice ili molbe za oprostaj. Bilo je to neshvatljivo.

Ali kad je malo trezvenije razmislila, sjetila se pitanja svoga sinčića: “Mama, znači li to da, samo zato što tata više ne voli nas, ni mi ne možemo voljeti njega?” Zato mu je odgovorila i objasnila da iako ne može poslati novac, može nešto drugo učiniti. “Reći ću ti što ću učiniti. Zašto ne urediš da nakon što umreš oni dođu ovdje, u Ameriku? Mogu ostati u ovom domu i ja ću ih poučiti kako da se sami uzdržavaju.”

Tako se i dogodilo. Elise je kasnije objasnila: “Imala sam dvije mogućnosti. Mogla sam se osvrtni na prošlost i proklinjati toga čovjeka zbog onoga što mi je učinio, ili sam mogla zahvaliti Bogu što mi je dao privilegiju da sijam njegovim svjetlom u veoma mračnom tunelu u ovome svijetu.”

Nema sumnje da je sijanje njegovim svjetlom u veoma mračnom tunelu uključivalo svjedočenje evanđelja posvojenoj obitelji, kako bi i oni mogli postati svjetlo za Gospodina.

Nadbiskup Temple je bio u pravu kad je rekao: “Vraćanje zla za dobro je đavolski. Vraćanje dobra za dobro je ljudski. Vraćanje dobra za zlo je božanski.”

On je volio siromašne²³

John Nelson Darby nije bio ulizica; nije podilazio bogatima i slavnima. No nije to bilo nešto što se od njega očekivalo, budući da je odgojen u bogatoj obitelji i društvu u kojemu su klasne razlike bile vrlo jasne. Bilo bi prirodno da je pokazivao naklonost k druženju s višom klasom te da je više volio smještaj u kojemu će njegova udobnost biti na najvišoj razini.

Ali nije. On je volio siromašne i tu je činjenicu jasno obznanio na tako nekonvencionalan način koji u ljudskim glavama nije ostavljao mjesta sumnji. Jednom kad je služio Božjoj riječi na kontinentu, stigao je vlakom u grad gdje je po rasporedu trebao ostati nekoliko dana, koliko budu trajali sastanci. Među velikim mnoštvom kršćana koji su ga došli dočekati na postaji bilo je i dama plave krvi, koje su se otimala za čast da budu domaćice uglednom propovjedniku. Da je otišao u njihove kuće-palače imao bi najbolju hranu i vrhunski smještaj. One bi se, zauzvrat, mogle hvaliti svojoj obitelji i prijateljima da su ugostile slavnog gospodina Darbyja.

On je pogledao gomilu i preuzeo situaciju u svoje ruke. Upitao je ljude koji su, kako se činilo, bili vođe: “Tko se inače brine za propovjednike koji dođu u grad?” Oni su pokazali na jednog neupadljivog čovjeka, očito skromnih sredstava, koji je stajao na samom kraju gomile. Darby mu je prišao i pitao ga može li ostati u njegovoj kući. Neugledni brat je bio oduševljen i požurio je da ponese Darbyjev kovčeg. Jedan je njegov biograf napisao: “I tako je čovjek kod kojega

su odsjedali nepoznati putnici postao domaćin velikog čovjeka osobno.”

Darby je objasnio svoju ljubav prema siromašnima:

Krist je volio siromašne; od trenutka kad sam se obratio, volim ih i ja. Neka oni koji vole bolje društvo uživaju u tome. Ali ja kad uđem među njih, ili mi se s njima ukrsti put u Londonu, vraćam se kući s bolom u srcu. Idem siromašnima; i nalazim tamo istu zlu narav kao kod bogatih, ali nalazim i ovu razliku: bogati, i oni koji drže do svoje udobnosti i društvenog staleža, sude i mjere koliko Krista mogu uzeti i zadržati a da mu se ne predaju; siromašni [mjere] koliko Krista mogu imati da ih utješi u njihovoj žalosti.

Zanimljivo je da je Krist, kad je obučavao sedamdeset učenika, otvorio temu gostoljubivosti.

“U koju god kuću uđete, najprije recite: “Mir ovoj kući!” Bude li tu tko dostojan mira, sići će na nj vaš mir; ne bude li nikoga, vratit će se k vama. U toj kući ostanite, jedući i pijući što oni imaju, jer radnik zaslužuje svoju plaću. Ne prelazite iz kuće u kuću.”
(Luka 10,5-7)

Ovdje on govori učenicima da trebaju prihvatiti gostoprimstvo koje im nudi osoba koja je otvorena za poruku mira. Ali ne trebaju ostavljati jednu kuću da bi otišli u drugu u nadi da će naći udobniji smještaj i bolju hranu.

To nije točno ista situacija s kojom se suočio Darby. Ovdje učenici trebaju prihvatiti ono što im se nudi.

Tamo je Darby iskreno tražio da boravi kod siromaha. Ali princip je isti. Ne trebaju tražiti naokolo najluksuzniji smještaj. Obrati pozornost na zapovijed: “U toj kući ostanite... Ne prelazite iz kuće u kuću.”

Bosonog u crkvi²⁴

U tekstu napisanom za “Kruh naš svagdašnji” (*Our Daily Bread*), Dennis DeHaan govori o manjoj krizi koja se dogodila u elitnoj prigradskoj crkvi. Jedne je nedjelje u nju ušetao bosonogi mladi kršćanin iz obližnjeg koledža, obučen u majicu i traperice. Okupljeni su se u nelagodi meškoljili. Zar ne zna da se u crkvu ne dolazi bosonog? Zar ne vidi da su muškarci obučeni u odijela i košulje?

Međutim, klupe su bile toliko pune da je Bill morao otići naprijed. Ni tamo nije bilo mjesta i on je sjeo na pod, točno ispred propovjedaonice. Nikad prije to nitko nije učinio. Bio je to dan kad je narušena tradicija i to se nekim župljanima nije dopalo.

Onda je jedan stariji čovjek, bolestan od artritisa, narušio još jednu tradiciju. Oslanjajući se na svoj štap, probio se naprijed. Što će se sad dogoditi? Starac je odbacio štap, bolno se spustio na pod i sjeo pokraj Billa. Nije htio da se taj mladi brat osjeća usamljeno i neželjeno.

To me podsjetilo na nešto što se dogodio u kapeli, nedaleko od mjesta gdje ja živim. Bilo je to u vrijeme hipija, djece cvijeća, generacije ljubavi. Novi vjernik je došao na večernju službu i pričest bosonog. Nije mnogo ljudi obratilo pažnju na to ali se jedna starija vjernica osjetila dužnom da ga na kraju službe popravi i dovede u red. Drugi je stariji čovjek primijetio što se događa te je, kad je ona završila sa svojim predavanjem, prišao mladom bratu, zagrlio ga i rekao: “Nema

veze. Ja mislim da su prelijepe.” On je odgovorio: “Pa, original su.”

Kapa dolje artritičnom senioru i suosjećajnom starcu. I kapa dolje svim vjernicima koji su u stanju vidjeti dalje od vanjskog i opaziti srce koje voli Gospodina Isusa. Kritika će ih samo otjerati. Ljubav će im pomoći da rastu. Kristolik duh kaže: “Pusti ih da dođu k meni.”

Oboreni nad Amazonom

Jim i Roni Bowers su bili u konzulatu u Leticiji u Kolumbiji kako bi dobili peruansku boravišnu vizu za svoju nedavno usvojenu kćer Charity (sedam mjeseci). Sad su u Cessna hidroavionu njihove misije letjeli natrag u svoju kuću na splavi u Iquitosu, u Peruu. Pilot je bio njihov kolega misionar i blizak prijatelj, Kevin Donaldson. Kraj jednog od stražnjih prozora sjedio je njihov sin Cory Bowers (sedam) i oduševljeno promatrao bujan peruanski krajolik.

Uskoro su Kevin i Jim primijetili da ih prati lovac peruanskih zračnih snaga. Nisu vidjeli da je tu još jedan mlažnjak koji je letio u suradnji s lovцем, i u kojemu se nalazila grupa agenata CIA-e. Bio je to dio ogromne akcije u zaustavljanju protoka droge u tom području. CIA tvrdi da je savjetovala peruanskog pilota da pažljivo ispita situaciju prije nego što zapuca na Cessnu, ali bilo je prekasno.

Jedan metak je prošao kroz Ronina leđa i zaustavio se u glavi male Charity, koja se nalazila na Roninu krlju. Obje su odmah umrle. Drugi je metak pogodio pilota u desnu nogu, a ostali su meci probušili spremnik za gorivo i zrakoplov se zapalio. Jim je uspio ugasiti vatru u kabini, a Kevin je čudom spustio zapaljenu letjelicu na njezine pontone u pritoku Amazone. Lovac je nastavio pucati na misionare čak i kad su sletjeli.

To tog trenutka zrakoplov je bio u plamenu, ali je Jim uspio izvući tijela svoje žene i kćeri u vodu. Bio je prilično pribran, s obzirom na vatru koja je bjesnila oko njega.

Kevin je plivao noseći Coryja na leđima, dok je Jim plivao dalje od zapaljene letjelice, vukući tijela Roni i Charity. Držao ih je licem prema dolje, tako da Cory ne vidi mrtva lica majke i sestre. Kad je zrakoplov dovoljno utonuo u vodu da se vatra ugasi, Kevin i Jim su uspjeli doplivati natrag do njega i uhvatiti se za jedan plovak.

Uskoro su im u pomoć pritekli neki mještani u motornom čamcu.

Peruanske vlasti i CIA-ina prismotra su odmah počeli prebacivati krivicu jedni na druge za besmislena ubojstva i obaranje zrakoplova. Nasuprot njima bio je kristolik stav Jima Bowersa, Kevina Donaldsona i sjedišta njihove misije u Sjedinjenim Državama. Nisu upirali prstom ni u koga, nisu prijetili tužbom. Umjesto toga, postojalo je samo ponavljano svjedočanstvo vjere u Gospodina i pokornosti njemu.

Bowers je kasnije rekao: “Naš stav prema odgovornima je opraštajući. Nije li to nevjerojatno? A ne bi trebalo biti za nas kršćane. Ja se molim za njih (za pilote). Razgovarao sam s njihovim nadređenim o tome. Veoma je zainteresiran da sazna nešto više o Gospodinu. Zvao sam ga odavde (od kuće). Prema tome, sve ide dobro u tom pogledu. Nema ljutnje.”

Unatoč strahovitom gubitku, on kaže: “I Cory i ja imamo neobjašnjiv mir.” A časopis *Newsweek* je to ovako prokomentirao: “Tek nekoliko ljudi ima tako postojanu vjeru.”

Na komemoraciji svojoj odanoj ženi i malenoj kćeri, Jim je bio u stanju pratiti trag sunca kroz kišu. Vidio je Božju ruku u nizu čuda koja su se dogodila tog bolnog dana.

Od kiše metaka koji su prodrli u kabinu, ni jedan nije pogodio Coryja ili njega unatoč činjenici da je jedan metak koji mu je došao iza leđa napravio rupu u vjetrobranu točno ispred mjesta na kojemu je sjedio.

Vatrogasni aparat radio je izuzetno dobro neko vrijeme, nasuprot njegovu uobičajenom iskustvu s njima. Bio je iznenađen.

Da se metak koji je ubio Roni i Charity nije zaustavio tu gdje jest, vjerojatno bi ubio pilota, a u tom slučaju bi svi putnici poginuli.

Ni Cory ni on nisu bili prestrašeni. Nije bilo vrištanja ni vikanja. Iskusili su Kristov mir koji nadilazi razum i bili su u stanju jasno razmišljati i brzo reagirati.

Pilot mora koristiti noge kako bi spustio Cessnu. Kevin je unatoč teškoj ozljedi uspio sigurno spustiti zrakoplov na rijeku, iako je put od prvog metka do slijetanja bio veoma dug. Kevin zna da je Gospodin upravljao zrakoplovom tog dana i doveo ga na vodu.

Jim je imao taman toliko snage da izvuče van tijela Roni i Charity, unatoč pobješnjeljoj vatri. Čudi se što nije osjećao vrelinu plamena. Zapravo je bilo hladno. Njegovo iskustvo odražava ono trojice Hebreja u ognjenoj peći (Daniel 3,27).

Kad je zrakoplov dovoljno potonuo u vodu da se ugasi vatra, Kevin, Cory i Jim su bili u mogućnosti uhvatiti se za jedan ponton i tako plutati.

Motorni čamac je stigao u trenutku kad je Kevinu i Jimu ponestajalo snage da nastave plutati, držeći Coryja i dva tijela.

Bili su ustrijeljeni iznad grada u kojemu je Jim poznavao neke ljude. Ti su ljudi svjedočili onome što se

dogodilo i imali su radio kojim su mogli pozvati pomoć. Taj je stanoviti rádio radio.

Kad je Jim putem radija pozvao Kevinovu ženu, ona je bila kod kuće. Prijatelj pilot je bio pri ruci, spreman doletjeti i prebaciti Kevina negdje gdje će dobiti medicinsku pomoć.

Cory i Jim su iskusili mir koji je definitivno nadnaravan i koji je očito bio odgovor na molitve Božjeg naroda. Neki ljudi su rekli Jimu da to neće trajati, ali on je uvjeren da hoće.

I još jedno, posljednje čudo. Bowersovi, Donaldsonovi i svi kršćani koji su na bilo koji način bili uključeni u ovo, imali su opraštajući stav prema odgovornima za tragediju. Bila je to Božja ljubav koja se izlivala iz njihovih srca.

Roni i Charity nisu umrle uzalud. Njihov je odlazak pobudio novu zainteresiranost za misionarski rad. Ljudi su potaknuti da se odazovu na veliko poslanje. Jim kaže: “Mislim da je Bog htio probuditi uspavane kršćane, uključujući i mene, i možda ponajviše one koji nisu nikako ili su vrlo slabo zainteresirani za Boga.”

I naposljetku, Bog je produžio Coryijev život dajući mu šansu da primi Isusa Krista kao svoga Gospodina i Spasitelja.

Kako vrijeme prolazi, postaje sve jasnije da je svijet vidio živ prikaz činjenice da su kršćani drukčiji. *Prime Time* vijesti su 24. svibnja 2001. g. dale prilično kompletno izvješće o obaranju tog zrakoplova. Na tom programu Diane Sawyer je rekla da je to “priča o ljudskoj ljubavi i stradanju i o takvoj vrsti apsolutne vjere, koju većina nas može vidjeti samo iz zraka.”

Louise i vozač sanitarnog kamiona²⁵

Louise je besprijeekorna kućanica. Uklapa se u biblijski profil kršćanske žene i majke. Jedna njezina velika radost je da odgaja svojih sedmero djece za Boga. Druga je da pruži potporu svome mužu dok putuje diljem svijeta i neumorno radi za Gospodina Isusa. Evo jednog primjera. Jednom, kad je on govorio na konferenciji u New Jerseyju, sjetio se da joj je tog dana rođendan. Nazvao ju je i izrazio žaljenje što ne može biti s njom i dati joj dar. Ona je bez oklijevanja rekla: “Ne možeš mi dati bolji dar nego da budeš tamo gdje Bog želi da jesi i radiš ono što on želi da radiš.”

Postojalo je još nešto u vezi Louise. Njezin prenatrpan dnevni raspored nije je sprečavao da revno pridobiva duše za Krista. Često je odvodila dame iz susjedstva na biblijska proučavanja i druženje uz kavu. No nakon nekog vremena je postalo jasno da je njima vlastita religija bila dovoljna. Nisu bile naročito zainteresirane za osobni odnos s Gospodinom.

Rano jednog jutra kad se Louise molila u dnevnoj sobi, sjetila se priče o velikoj večeri iz Luke 14. Svi su se uzvanici redom ispričavali da ne mogu doći, te je domaćin poslao svoga slugu na trgove i gradske ulice kako bi natjerao druge ljude da dođu.

Louise je to donijela pred Gospodina u molitvi. “Gospodine, oni koje sam pozvala ispričavaju se da ne mogu doći; ja bih voljela otići onima drugima, ali ovdje sam sa svojom djecom. Ako bi mi ti htio poslati nekoga s ulica i trgova, ja ću ih pozvati na tvoju večeru.”

Upravo je tad začula zvučni signal kamiona za odvoz smeća kako prilazi. Aha, taj je vozač s gradskih ulica i trgova. Pogledala je kroz prozor i vidjela čovjeka, koji se sad eufemistički naziva vozač sanitarnog kamiona, kako podiže susjedovu kantu za otpatke i prazni je u kamion. Bilo je očito koliko mu se tijelo krivi dok je to činio. Čuvao se koliko je mogao, pokušavajući ublažiti bol.

Louise je stajala uz rub pločnika kad se kamion zaustavio pred njezinom kućom. Kad je vozač, Reg, izišao iz vozila, upitala ga je ima li problema s leđima. “Ne”, rekao je. “Imam srčane probleme.”

“Pa zašto onda podižeš teške kante za smeće po čitav dan?” upitala je ona. “Evo, ja ću sama isprazniti svoju.” Podigla je kantu i istresla je u bunker kamiona.

Vozač je rekao: “To je jedini posao koji mogu naći.”

“E pa ja ću se onda moliti da dobiješ bolji posao ili bolje srce.”

“Nikoga nije briga za smetlara”, rekao je Reg tužno.

“Boga jest”, odgovorila je Louise.

Reg se uvukao u kabinu kamiona i odvezao dalje niz ulicu.

Tjedan kasnije, Louise je čekala na rubnjaku kad je kamion stigao. Prije nego što je Reg uspio doći do kante za smeće, ona ju je ispraznila u kamion. Pogledao ju je i upitao: “Jesi li se molila za mene?”

“Svaki dan.”

Reg nije u to povjerovao, mada nije glasno izrazio svoje sumnje.

Louise je nastavila: “Slušaj, Biblija kaže da je vjera bez djela mrtva. Ja se molim, ali ti moraš podnijeti molbu za drugi posao.” Kimnuo je bez riječi i odvezao se.

U sljedećoj je ulici vidio Moiru, Louisinu osmogođišnju kćer, koja je bila na putu u školu. Kad se kamion zaustavio u njezinoj blizini, doviknula je vozaču: “Hej, mi se molimo za tebe u našoj kući.” Reg je tad znao da postoji netko kome je doista stalo do smetlara.

Tjedan kasnije je Louise ponovno čekala na rubnjaku. Kad je Reg stigao, rekao joj je: “Gospođo Nicholson, ja vjerujem u Boga, raj, pakao i u sve to, ali mora da postoji još jedan korak, zar ne?”

Louise mu je pažljivo objasnila Božji put spasenja i značaj koraka vjere. Slušao ju je veoma zainteresirano, a onda je uz osmijeh i mahanje otišao. Doviknula mu je: “Obavezno podnesi molbu za taj drugi posao.”

Još jedan tjedan su se Nicholsonovi predano molili za Rega. Na dan odvoza smeća, Louise je opet bila na svom mjestu uz rubnjak. Reg se sav pretvorio u osmijeh kad je iskočio iz kamiona i rekao: “Pa, učinio sam to.”

“Što je to što si učinio?” Je li to značilo da je podnio molbu za drugi posao?

“Napravio sam taj korak, gospođo Nicholson.” Objasnio je da se pouzdao u Gospodina Isusa.

Je li to bila istina? Je li doista spašen? – razmišljala je Louise. Bila to istina ili ne, trebao bi čitati Bibliju. Uostalom, vjera dolazi od slušanja Božje riječi. “Reg, moraš početi čitati Bibliju. Ona je poput hrane za dušu.”

“Ah, gospođo Nicholson, trebala si mi to reći ranije. Ako je to ono što kršćani trebaju raditi, žao mi je. Ja ne čitam. Čak ni novine. Žao mi je.” I odvezao se niz ulicu do sljedeće kuće.

Iza sljedećeg ugla je zatekao tešku kutiju koju je trebao podići i ubaciti u kamion. Znatiželja ga je natjerala da zaviri unutra, a tamo je na vrhu stajala potpuno nova Biblija, još u čistom plastičnom omotu. “Dobro, Gospodine, čitat ću tvoju knjigu.”

Nije samo počeo čitati Bibliju, već je krenuo i u crkvu u koju su išli i Nicholsonovi. Pojavio se u plameno crvenom kombinezonu s logotipom tvrtke za odvoz smeća na prednjoj strani. Bila je to najbolja odjeća koju je imao. Sjedio je tamo u prvom redu, nasmijan kao dijete u trgovini slatkišima. Sve mu je savršeno odgovaralo: pjevanje, propovijedanje, ljubaznost ljudi. Kad ga je netko upitao zašto ide i na molitvene sastanke četvrtkom i na druge u obližnjoj zajednici srijedom, odgovorio je: “Moram raditi dvostruko. Ima mnogo toga što trebam nadoknaditi.”

Ubrzo nakon obraćenja Reg je kršten. Gospodin mu je dao i pobjedu nad alkoholom. Ne samo da je vjerno dolazio na sastanke, već je doveo i svoje prijatelje da čuju evanđelje. Uživao je u svom spasenju od prvoga dana.

Njegovo srce nije ozdravilo, ali uspio je naći manje naporan posao na kojemu je ostao nekoliko godina. Potom ga je Gospodin pozvao kući, voljenog brata u Kristu, koji je bio pozvan s ulica i trgova i natjeran da dođe na veliku večeru.

Sve to zato što se vjerna kućanica molila: “Gospodine, upotrijebi me.”

Ponestalo bi vremena da se sve to ispriča

U cijelom svijetu postoje kršćani koji svakoga dana pokazuju kakav je Isus. “Njegov se lik ne vidi u obliku njihovih tijela već u ljepoti obnovljenog uma i srca. Svetost, ljubav, poniznost, ljubaznost i praštanje sačinjavaju Božji karakter.”²⁶

Vidio sam Spasitelja očitovanog u životu gostoljubivih ljudi. Koliko su često moji domaćini i domaćice ustupali meni svoje sobe i kupaonice, dok su oni spavali negdje drugdje. Jedne prilike, u vrijeme konferencije, jedna je obitelj imala šesnaest gostiju u svom skromnom domu. Roditelji i troje djece spavali su u garaži. Na Tajvanu je jedan misionar spavao na podu kraj kamina dok sam ja spavao u njegovu krevetu. Sve je to učinio jednostavnim i sijao Božjim svjetlom, uporno tvrdeći da je njegovo mjesto za spavanje bilo toplije od moga. Prema svakom gostu je postupao kao da je to Krist. Sestra u Coloradu je imala prometnu nesreću na putu na jutarnju službu. Njezine ozljede zahtijevale su hitnu operaciju. Čim je došla svijesti, prve riječi su joj bile: “Tko priprema večeru za posjetitelje?”

Kad razmišljamo o Isusovoj ljubaznosti, naš um se neizbježno okreće k njegovoj ljubavi prema maloj djeci. Učenicima su oni bili smetnja, a možda čak i gnjavaža. Ali ne i Gospodinu Isusu. Za njega su mala djeca bila pogodni podanici Božjeg kraljevstva. Često sam pretpostavljao da je Isusu bilo ugodnije s njima nego s odraslima.

Sadhu Sundar Singh je primjerom pokazivao svoga Gospodina. Često je, kad je bio gost u nečijoj kući, sjedao na pod i igrao se s djecom. Jedne noći djeca su pitala: “Majko, može li nas večeras Isus staviti u krevet?” Vidjeli su Isusa u Singhu.

Još jedan događaj priča sličnu priču. Jedan je čovjek u žurbi neoprezno naletio na dječaka čije su ruke bile pune paketa, a zatim ga je izgrdio kao da je to dječakova krivica. Drugi je prolaznik vidio što se dogodilo, pomogao je dječaku pokupiti pakete i dao mu novčanicu od jednog dolara, govoreći: “Nadam se da će ti ovo nadoknaditi to što se dogodilo.” Dječak, koji nije navikao na takvu vrstu ljubaznosti, rekao je: “Gospodine, jeste li vi Isus?” “Nisam”, uzvratilo je kršćanin, “ali sam njegov sljedbenik.”

Drugi vjernici pokazuju kristolikost suzdržavanjem pred provokacijama. Jedan misionar u Quitou sudjelovao je u automobilskoj nesreći. Neka žena je skretala ulijevo iz desne prometne trake i udarila u bočnu stranu njegova automobila. Kad su izišli iz vozila, ona je počela vikati na njega, izvrijeđala je njegovu rasu i naciju i onda ga ošamarila. Kad se vratio u svoj auto zahvalio je Bogu na plodu Duha koji se zove samokontrola. Rekao je: “Iako je na mom autu šteta bila minimalna, moram priznati da sam sljedećih nekoliko dana zatekao sebe kako se pitam kakva bi moja reakcija bila da nisam imao Gospodina.”

Dr. Ida Scudder, misionarka i liječnica u Indiji dugi niz godina, imala je duh koji nije znao za osvetu. Jednom ju je neki musliman upitao zašto je to tako. Prije nego što je ona uspjela odgovoriti, to je učinila hinduistička prijateljica koja ju je poznavala: “Zar ne znaš za-

što? Zato što je Bog liječnice Ide strpljiv i pun ljubavi, a ona je nalik svome Bogu.”²⁷

Mi volimo Gospodina Isusa zbog njegove ljubaznosti i suosjećanja prema poniženima i volimo to vidjeti u njegovu narodu. Williama Bordena sa sveučilišta *Yale*, odgojena u bogatom i luksuznom domu, katkad su nalazili kako pere suđe u misijama u dijelovima grada gdje žive pijanice, skitnice i beskućnici. Kad se taj britanski evangelizator vraćao kući, netko ga je upitao: “Što te se najviše dojmilo u Americi?” Odgovorio je: “To što sam vidio Williama Bordena, tog sina milijunaša, kako grli propalicu u gradskoj misiji.”

Još jedan vjernik koji nije slijedio svog Učitelja uzalud je bio Paul Sandberg. Jednog dana je ušao u kavanu, sjeo na stolicu i započeo razgovor s čovjekom pored sebe. Paul, poznati pjevač, vjerno je svjedočio Fredu i naposljetku imao tu privilegiju da ga dovede Gospodinu. Nakon nekoliko tjedana Fred je obolio od neizlječivog oblika raka. Paul ga je redovito posjećivao u domu za njegu bolesnika, obavljajući dužnosti koje bi inače trebale raditi medicinske sestre. One noći kad je Fred umro, Paul ga je držao na rukama i govorio mu stihove iz Pisma. To ja zovem suosjećanjem.

Kad je mala kršćanska zajednica u Japanu odlučila sagraditi sebi kapelicu, obišli su cijelo susjedstvo i razgovarali o tim planovima kako bi vidjeli ima li tko neki prigovor. Nitko nije rekao nešto protiv toga. Ali prije nego što je gradnja počela, čuli su da se jedan čovjek boji da će kapela zaklanjati sunčevu svjetlost koja dolazi u njegovo dvorište. Kršćani mu nisu zamjerali što nije ranije uložio svoj prigovor. Umjesto toga, platili su arhitektu da prilagodi krov građevine kako bi bio niži.

Susjed je bio zadovoljan i zbunjen. Zadovoljan jer mu ništa neće zaklanjati sunce, zbunjen ljubaznim duhom kršćana.

Ako smo nalik Gospodinu Isusu, imat ćemo ljubav i obzir prema svim ljudima, bez obzira na to tko su i čime se bave. U Eliotovoj je obitelji bio običaj da za vrijeme doručka čitaju Bibliju i mole se. Jedno jutro dok je otac čitao ostalima, čuo je kako kante za smeće zveckaju u dvorištu. Odmah je spustio Bibliju na stranu, otvorio prozor i veselo pozdravio smetlara. Njemu nijedna djelatnost nije bila svetija od druge, niti je pravio razliku između svjetovnog i svetog posla.

Krist je uzor svima, ma čime se bavili u životu. Jedan je poduzetnik rekao za kršćanskog konkurenta: “Kad imaš posla s njim, ne treba ti pisani ugovor. Njegova je riječ dovoljna.” Taj poduzetnik nikad nije potpisao ugovor ni s jednim svojim klijentom.

Nogometni sudac je rekao: “Kad sudim utakmicu u kojoj igra Tommy Walker, trebam nadgledati samo dvadeset i jednog igrača, ne dvadeset dvoje.” Tommy nikad nije kršio pravila.

Kad je jedan porezni savjetnik rekao klijentu da ne prijavljuje veliku količinu prihoda, uvjeravajući ga da vlasti nikad neće saznati, kršćanin je rekao: “Moram to prijaviti. Ja sam kršćanin.” Njegova je vjera utjecala na njegove financije.

Ubrzo nakon što je bio spašen, trgovac polovnim automobilima je rekao mogućem kupcu: “Nemam ništa na lageru što bih ti prodao.” To nije tipična trgovačka sposobnost prodaje na stovarištu rabljenih auta.

Kršćanski liječnik je odbio potpisati lažno potraživanje osiguranja za pacijenta i na sebe sručio bujicu

psovki i uvreda. Prtljaga jednog misionara je držana na carini jer je carinik tražio mito a misionar nije htio platiti.

Nakon što je vjernik usmeno dogovorio prodaju svoje kuće za 250.000 dolara, došao je drugi mogući kupac i ponudio 265.000. Što da radi? Odgovor je u Psalmu 15,4⁽⁵⁾. Kad se osoba koja prebiva s Bogom zakune bližnjemu, ona ne krši prisegu. Bolje je izgubiti 15.000 dolara nego svoju čast. Bolje je imati u ponedjeljak istu vjeru koju si imao u nedjelju.

Katkad vidimo kristolikost u onima koji odnose pobjedu nad kušnjom. Kršćanski par je najzad dobio dijete nakon više godina čekanja. Nažalost, ono je nekoliko mjeseci kasnije umrlo od apneje (iznenadna smrt novorođenčeta). Svećenik je o tome rekao: “Posebno me je pogodilo pjevanje jedne pjesme u crkvi. Velik je naš Bog, on je naša stijena. Vidio sam ženu kako stoji sa svojim mužem. Niz lice su joj tekle suze, ali ono je bilo ozareno i podignuto k Bogu. Pjevala je:

*Velik je naš Bog, on je naša stijena,
Njegovo je djelo savršeno; svi su njegovi putevi
pravi.
On je vjeran Bog, u njemu nema nepravde,
Dobar je i pravedan on.*

Sjetio sam se i slučaja Beverly West. Liječnik joj je upravo bio rekao da ima neizlječivi oblik raka. A ona je baš u to vrijeme čula da je Gary Wilson primljen u bolnicu s teškim oblikom pankreatitisa. Zato je sjela i napisala sljedeće:

Dragi naši Gary, Beth i cijela obitelji. Želimo da znate da ste svakodnevno i cijeli dan u našim molitvama. Neka biste upoznali utjehu kojom vas grle vječne ruke. On vas drži svojom snagom i milošću.

S obzirom da mi je nedavno postavljena dijagnoza smrtonosnog raka i da sam na kemoterapiji, imam mnogo vremena za molitvu. Vi ste na vrhu spiska.

Netko je, mislim da je to bila Amy Carmichael u svojoj knjizi “Zlato na mjesecini” (*Gold by Moonlight*), ukazao da u Filipljanima 3,10 sila njegova uskrsnuća dolazi prije udjela u njegovim patnjama. Neka bismo svi mi upoznali Krista na taj način. Privilegija je imati malo udjela u Getsemanskom vrtu i na križu i biti u stanju reći po njegovoj sili: “Ali neka ne bude moja, nego tvoja volja!”

U okovima njegove ljubavi,

John i Beverly

I nešto malo veselije. Kad je liječnik rekao kršćaninu da mu jedno oko mora biti uklonjeno i da će umjesto njega dobiti stakleno, on je uzvratio: “Molim vas, doktore, stavite ono koje sjaji.” To je, prijatelju, pobjeda kroz pokornost.

Netko je napisao: “Kako je uzbudljivo misliti da možemo prikazati Kristove osobine onima koji ga traže. Uzornim načinom života učenik može učiniti svoga Gospodina privlačnim drugima. U svome pismu Titu, Pavle ga potiče da poučava robove da nastoje ugoditi svojim gospodarima, ‘da u svemu budu ures nauku Spasitelja našega, Boga’ (Titu 2,10 – Duda-Fučak). Ljudi ne bi trebali samo čuti riječ vrijednu slušanja, već vidjeti istinu vrijednu oponašanja.”

Život iznad prosjeka

Michelangelo je u tišini stajao u svom studiju, zureći napeto u mramorni blok. Konačno ga je drug prekinuo u sanjarenju i upitao zašto provodi toliko vremena zureći u komad stijene. Michelangelovo se lice ozarilo kad je oduševljeno rekao: “U toj je stijeni anđeo i ja ću ga osloboditi.”

Ovdje postoji duhovna paralela. Krist boravi u svakom Božjem djetetu. Apostol Pavao je rekao Kološanima: “Krist u vama, nada slave” (Kološanima 1,27 – Šarić). U Poslanici Galaćanima 2,20 jasno kaže da Krist živi u vjernicima. Ali svijet ga ne može vidjeti ukoliko nije oslobođen. To se događa kada ga mi, kršćani, pokazujemo svojim pobožnim životom. Kada govorimo i postupamo onako kako bi to on učinio. Kad pustimo Gospodina Isusa Krista da živi svoj život kroz nas.

Pokazivanje Krista svijetu ne bi smjelo biti ograničeno na izolirana djela pobožnog ponašanja. To bi trebao biti naš način života, naše karakteristično ponašanje, nešto što bi nas obilježavalo. Problem s većinom nas je to što su naši duhovni refleksi prespori. Ukaže nam se prekrasna prilika da odgovorimo životom koji je iznad običnog, ali tek kasnije se sjetimo kako smo briljantno mogli govoriti ili postupiti kao što bi Isus učinio. Ali propustili smo priliku. Nismo se podigli iznad tijela i krvi.

Većina ljudi nikad nije odbacila Gospodina Isusa. Odbacili su naše predstavljanje njega: našu naprasitost, sarkastične riječi, pohlepu i oholost. Ne vide njegovu ljubav, ljubaznost i dobrotu u nama.

Kako možemo dosljedno primjerom pokazati Krista svijetu koji ga ne vidi i ne poznaje? Kako možemo živjeti iznad prosjeka? Možemo njegovati Kristov um poniznošću, služenjem, nesebičnošću i poštovanjem drugih više od sebe samih. Možemo prebivati “u zaklonu Višnjega” (Psalam 91,1 – Daničić) tako što ćemo ostati blizu njega, živjeti radije u svetištu nego u predgrađima. Možemo uvijek biti zaokupljeni Gospodinom.

“A mi svi, koji otkrivena lica odrazujemo kao ogledalo slavu Gospodnju, preobražavamo se u tu istu sliku, uvijek sve slavniju, jer dolazi od Gospodina, od Duha” (2 Korinćanima 3,18).

Što više gledamo u Gospodina u Bibliji, to nas više Sveti Duh preobražava u njegov lik.

Bilješke

1. Major Ian Thomas, navod iz knjige *His Victorious Indwelling*, Nick Harrison, ed., Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1999, str. 133. – 134.
2. *The Idiot*, Ware, Herts, England, 1996.
3. Prilagođeno iz sljedeće dvije knjige:
 - *Brother Indeed*, Frank Holmes, London: Victory Press, 1959.
 - *Chief Men Among the Brethren*, Hy Pickering, London: Pickering & Inglis, 1931.
4. Navod iz knjige *In All Their Afflictions*, Murdoch Campbell, Resolis, Scotland: Self-published, n.d., str. 90. – 91.
5. Navod iz knjige *The Way of Peace*, H. A. Ironside, New York: Loizeaux Brothers, 1940., str. 176. – 177.
6. Prilagođeno s kazete br. 150 *Flirting with the Truth*, Ravi Zacharias.
7. Prilagođeno iz: *Our Daily Bread*, Grand Rapids, MI: Radio Bible Class, tekst za 28. lipanj 1995., kao i sa snimke Lloyda Oppela, 5. veljače 2000.
8. Navod iz knjige *The Flying Scotsman*, Sally Magnusson, New York: Quartet Books, 1981., i nekoliko različitih isječaka.
9. *The Flying Scotsman*, str. 9. – 10.
10. *The Flying Scotsman*, str. 163. – 164.
11. *The Flying Scotsman*, str. 174.
12. Prilagođeno iz knjige *Philippians, The Gospel at Work*, Merrill C. Tenney, Grand Rapids, MI: Wm. B. Eerdmann Publishing Co., 1956., str. 60.
13. Prilagođeno iz: “Living by Vows,” *Christianity Today*, 8. listopada 1990., str. 38.–90. i “Muriel’s Blessing,” *Christianity Today*, 5. veljače 1996. Autor oba članka je Robertson McQuilken.
14. Prilagođeno iz pisma Jima Haesemeyera.
15. *Tragedy to Triumph*, Frank Retief, Milton Keynes, England: Word Publishing, 1994., str. 148.

16. *The Pilgrim*, E. Schuyler English, ed., Vol. IX, No. 4, travanj 1952., str. 2.
17. London: *Banner of Truth Trust*, 1970., str. 149.
18. Prilagođeno s kazete br. 118 *Raised to Run*, Ravi Zacharias.
19. *Tramp for the Lord*, Corrie Ten Boom, Old Tappan, NJ: Fleming H. Revell Co., 1974., str. 53. – 54.
20. Jedna ili dvije ilustracije u ovoj knjizi su kompozicije, u kojima je spojeno iskustvo više osoba.
21. Prilagođeno iz knjige *Gladys Aylward. The Little Woman*, Gladys Aylward, onako kako je ispričala Christini Hunter, Chicago, IL.: Moody Press, str. 109. – 120.
22. Prilagođeno s kazete br. 118 *Raised to Run: Jacob*, Ravi Zacharias.
23. Prilagođeno iz knjige *John Nelson Darby*, Max S. Weremchuk, Neptune, NJ.: Loizeaux Bros, 1992., str. 149. – 150.
24. Prilagođeno iz: *Our Daily Bread*, 23. kolovoza 2000.
25. Korišteno s dozvolom Louise i J. B. Nicholsona, Jr.
26. Dnevne bilješke iz *Scripture Union*. Daljnja dokumentacija nije dostupna.
27. Prilagođeno iz: *Our Daily Bread*, 9. veljače 1993.

